

/597 numaralı müzayede ve münakasa kanunu lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/895

2 - IV - 1933

Büyük Millet Meclisi Yüksk Reisliğine

Maliye vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 29 - III - 1933 toplantısında Yüksek Meclis kararıyla kararlaştırılan müzayede ve münakasa kanunu lâiyhası esbabı mucibesile birlikte Yüksek Meclis kararlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Hükümet namma vukubulacak müzayede ve münakasaların tarzı icrası hakkında muhtelif talimlerde konulan hükümler müteferrik ve mütenakız olduktan başka hakikî ihtiyaca göre de noksan olduğundan 1340 tarihinde muvazenei umumiyeye kanununun 16 maddesine istinaden Hükümetçe tanzim edilen bir talimatname ile ve 1341 tarihinde de müstacelen müzakere ve kabul edilmiş 661 numaralı münakasa ve ihâlât kanunile Hükümet alış ve satışlarının mümkün mertebeye sâni bir şekilde ifrağı düşünölmüş ve temine çalışılmış ise de işbu kanun dahi bu günkü ihtiyacı karşıyabilmekten çok uzak bulunmaktadır.

1341 tarihinden sonra memleketimizde ukudata ve muamelâta ait adlî kanunlarda mühim değişiklikler yapılmış ve bundan başka gerek teşkilât ve gerek muamelâtı Devlet daha modern esaslara tanzimat ettirilmiştir olduğu halde bu esaslarla hem ahenk olması lâzım gelen Devlet alış ve satış kanununun 26 maddede tesbit ettiği hükümlerle devlet mübayaa ve satışlarının idaresi büyük bir zorluk olarak kendisini gösteriyordu.

Mevcut kanun ihtiyacı hakikiye göre çok noksan göröldüğünden memleketin bu günkü ve âti ihtiyaçları düşünölmek ve 1340 tarihinden beri tatbikatta rastlanan güçlükler göz önünde tutularak yeni bir kanun lâiyhası tanzimine zaruret hissedilmiştir.

Bunun için bazı memleketlerde tatbik edilen hükümler tetkik ve memleketimize faydalı görömleri kabul ve hükümleri meyanına ithal edilmek suretile merbut münakasa ve ihale kanunu lâiyhası tanzim ve takdim edilmiştir.

Bu lâiyhada Devlet alış ve satışları için tatbik edilecek usul ve kaideler ve ilân hususlarile tâbi olduğu şartlar tatbikatta tereddüdü mucip olmamak üzere çok vazih ve tafsilâtlı hükme raptolunmuş ve bilhassa büyük işlere yüksek kapitallerden başka ufak sermayeli ciddî teşebbüs erbabının da tirak edebilmesini temin etmek ve Devlet alış ve satışlarile taahhütlerini memleket çocuklarına yaptırmak ve binnetice paramızı memleket içinde alıkoymak için teminat hakkında taliplere eski anuna nisbetle daha müsait davranmak suretile derç ve teklif edilen esaslar, bu lâiyhanın ruhlu hükümlerini teşkil etmektedir.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 17

Esas No. 1/397

27 - XII - 1933

Yüksek Reisliğe

Maliye vekilligince hazırlanıp Başvekâletin 2 - IV - 1933 tarih ve 896 - 6 sayılı tezkeresile Büyük Meclise tevdi kılınan müzayede ve münakasa kanunu, Maliye müsteşarı Faik Bey ve bazı maddelerinde Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendi hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Encümenimiz, teklif edilen lâyihamın hakikî kıymetini tebarüz ettirmek için Devlet alım, satımlarının tanzimi yolunda geçen safhası üzerinde tevakkufu faideli bulmuştur. Malî tarihimizde bütün alım, satımlar için ilk tesis 1293 ve 1296 tarihlerinde (emlâki mülkiye ve vakfiyenin tamir ve inşası) nizamnamesile yapılmıştır. İstibdat ve meşrutiyet devrelerinde, aşar satışlarına ait müteferrik tesisler istisna edilirse, Devlet alım satımlarının tanzim ve ıslahı yolunda hiç bir şey yapılmamıştır. Ancak Cümhuriyet devri 1340 senesinde Bütçe kanununa koyduğu bir iki madde ile bu mühim mevzu girilmiş ve 1341 tarihinde de bu gün meri olan ve 26 maddeden ibaret bulunan 661 numaralı müzayede, münakasa ve ihâlât kanununu tedvin etmiştir.

Bundan sonraki senelerde akitler ve muamelelere ait adli kanunlarda mühim değişiklikler yapıldığı gibi Devlet bünyesinde ve hizmetinde esaslı yenilikler olmuştur ve bu sebeple 1341 tarihinde yapılan kanunun kifayetsizliği üzerinde zaman zaman tevakkuf edilmiş ve parça parça hükümler konulmuştur. Bunların adli kanunlarla mehmaenken ahenkâr olarak yeni bir kanunla toplu bir hale getirilmesindeki ve bütün Devlet daire ve müesseseleri için yeknesak bir şekilde tatbik edilmesindeki zarurete encümenimiz de iştirak etmiştir. Bu ıslah kademesinin, bilhassa Devlet alımlarının tevhidî ve müşterek ihtiyaçların bir elden aynı vasıfta temini şeklinde tecelli etmesi beklenirse de bunun yakın bir âtide tahakkukuna intizaren mevent teklif üzerinde tetkik ve müzakere muvafık görüldü.

Maamafih encümenimiz merkezde velev mülki dairelerden başlamak suretile mubayaatın tevhidî komisyonu teşkiline ait hazırlıkların yapılmasını temenniye lâyik addetmiştir.

Encümenimiz lâyihamın tatbik sahasını Hükümetin teklifine göre biraz daha genişletmiş, teminat şekillerini kolaylaştırmış, cezaî müeyyedeleri de artırmıştır. Bilhassa karşılıklı bir akit olan Devlet alım satımlarında, ferdin haklarını, Devlet hakları kadar mahfuz tutmak ve akte riayetsizliklerde mesuliyetleri her iki tarafa karşılıklı ve mütevazin olarak tahmil etmek, lâyihamın esasları arasına konulmuştur. Bu suretle müşterilerin fazla rağbeti celbedilerek Devletin daha ziyade müstefit olacağı mütalea olunmuştur. Lâyihada Devlet alım satımlarına ciddî ve namuslu teşebbüs sahiplerinin iştiraki teşvik edilmiş ve buna uymayan hareket sahipleriyle onlara müsamaha edenler hakkında ağır hükümler konulmuştur. Şartnamelerin tanzim ve ilân şekillerinde vuzuh ve amelilik temin edilmiş ve bilhassa lâyihamın tatbikî mahiyeti daima göz önünde tutulmuştur. Lâyihamın birinci maddesi Hükümet teklifinde (Devlet ve Devlete merbut müesseselerle idareî hususiyeler) bu kanun hükmüne tâbi tutulmuştur. Ancak bu ibarenin bir çok tedahullere meydan vereceği müzakerede hazır bulunan Maliye müsteşarı Bey tarafından da kabul olunmuştur. Bu sebeple maksat ve hedefin tesis maddesinde toplanmadığı görülmüş olduğundan maksada uygun ve açık ifade ile maddenin tesisi fıkrası (umumî, mülhak ve mahallî bütçeler) şekline kalbedilmiştir.

Gerek umumî bütçeden ve gerek mülhak bütçelerden vekâletlere ve müesseselere merbut olmak üzere bazı müesseselerin vaziyeti mahsusaları icabı olarak mütedavil sermaye istimal hakkı olduğundan bunların ticarî mahiyetteki faaliyetlerini bu kanun hükmüne tâbi tutmağa imkân olmadığından ikinci fıkrada blâncoda nihayet bulan ticarî muamelelerin hususî kanunlarına tâbi olduğu tasrih edilmiştir. Şu kadar ki blâncoda nihayet bulan ve mütedavil sermaye ile yapılması icap eden inşaat ve esaslı tamirat işlerinin her gün tekerrür etmeyen muamelelerden olması hasebile bu kanuna tâbi tutulmasında faide mülâhaza edilerek ona göre bir fıkra ilâve edilmiştir.

Kanunun unvanının değiştirilmesi de encümenimizce faydeli görülmüştür.

Madde 2 — Hükümetin teklifi gibi kabul edilmiştir. Ancak 15 000 liradan aşağı kıymetteki işlerde de sermayeden ziyade şahsın vasfı ve onun ticarî ahlâk ve kabiliyeti işe müessir olacağından Türk vatandaşı olmayanların uzun müddet Türkiyede mukim ve ticaret sicilinde kayıtlı olmaları şart kılınmış ve bu husus hakkında Hariciye vekili Beyin de mütaleası alınmıştır.

Madde 3 — Hükümetin teklifinin aynı ise de vuzuhu temin için hükümler fıkralara ayrılmıştır.

Madde 4 — Hükümetin teklifinde dördüncü madde ceza hükümlerini ihtiva etmektedir. Ancak kanunların tertip şeklinde cari esaslara riayeti faydeli gören encümenimiz bir maddeye sıkıştırılmış olan ceza hükümlerini mevzularına göre muhtelif maddelere ayırarak bir fasıl halinde lâyihamın sonuna ilâve etmiştir. Bu suretle encümen tadilindeki dördüncü madde Hükümet lâyihasında beşinci maddeye tekabül etmiştir.

Bu madde Devlet alım satımlarına giremeyecek olanları ihtiva etmektedir. Encümenimiz serbest meslek erbabından olan mebusların Devlet alım satımlarına girmesini menedecek hükümleri umumî mevzuatımızla ahenkdar bulmamıştır. Bu takyidin yalnız taahhüt işlerine değil, her meslek şubesine şamildir ve umumî bir mahiyette olması icap edeceği ve mebuslar üzerinde mensup oldukları fırkaların umumî alâkası bulunduğu mülâhaza edilerek lâyihadan bu kayıt çıkarılmıştır. Komisyonlar azasının işe girmesi menedilecek aile unsurları arasında kayın peder ve damat ta ithal edilmiştir.

Madde 5 — Şartnamelerin tanzim ve taliplere tevdiine ait olan beşinci madde encümenimizce tadil edilmiştir. Şartname ve projelerin yüksek bedellerle satıldığı ve bu suretle talip sayısının azaldığı encümenimizce mülâhaza olunarak azamî bir had konulmuş ve şartname bedelinin işin haemile mütenasip olması temin edilmiştir. İnşaat ve tamirat işlerinin miktarı ne olursa olsun her talibe proje ve şartname verilebilmesini mümkün kılacak hüküm konulmuştur.

Madde 6 — Şartnamelerin ihtiva edeceği umumî hükümlerde bazı tadiller yapılmıştır. Bilhassa vatasız vergilerin mükellefiyet mevzuunun değiştirilemeyeceği tasrih olunmuştur.

Bu madde encümenimiz mubayaatın tevhidine doğru ilk adım olarak aynı cinsten olan mubayaat vasıflarının şartnamelerde birleştirilmesi arzusunu izhar etmiş ve yiyecek, giyecek ve bunun gibi müşterek ihtiyaçlar için müşterek şartname formülleri hazırlamağa ve bunları tatbik ettirmeğe Hükümeti saalâhiyetli kılmıştır. Bu mevzuda bir misal olarak şartnamelerde Devlet daireleri için alınacak kok kömürünün ayrı ayrı vasıflarda ve hararet derecelerinde istenildiği ve merkezde dahi bunu dairelerin ayrı ayrı fiatlarla aldığı söylenebilir. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 üncü maddeler bazı ibare tadillerle aynen kabul edilmiştir. Bedeli tahminî hükümlerini ihtiva eden 15 inci maddede idare heyetlerinin bu günkü teşekkül mahiyetleri itibarile tahmin işle meşgul olamayacağı göz önüne alınmış ve tahmin mercileri daha salâhiyetli heyetlere bırakılmıştır.

Tahmin işleri için bir icra heyeti kararnameyi tanzimi maddeye dercedilerek talimatname kaydı ve bunun cezaî müeyyedesini kaldırılarak tatbiki umumî hükümlere tâbi tutulmuştur.

16 nci maddede teminat hakları hakkında hükümetin teklifi kâfi görülmüş ve lâyihamın buna mütenazır olan 17 nci maddesinin son fıkrası muvakkat teminatın neler olacağını gösterir hükümlerle birlikte 17 nci madde olarak ayrıca tedvin edilmiştir. Lâyihamın 23 üncü maddesinde sayılan teminat cinsleri encümenimizce bu maddeye tevsiyan alınmıştır..

B fıkrasında bankaların verecekleri teminat mektuplarının şartnameye mütenazır bir müddetle mukayyet olabileceği tasrih edilmiştir.

C Teklifteki istikrazı dahilî tahvili ile iktifa edilmeyerek Ergani demiryolu istikrazı ve bu evsafa çıkacak bütün Devlet tahvillerinin Devlet bütçesinden ödenecek kısa vadeli Hazine tahvil ve bonolarının da resülmalden kalan kısmının itibarî kıymeti üzerinden teminat olarak kabulü hükmü konulmuş ve müteferrik kanunlardaki hükümler bu fıkrada toplanmıştır.

D fıkrasında Hükümetçe tayin edilecek esham ve tahvilâtın yüzde (25) değil 15 noksanile kabulü talibin artması için muvafık görülmüş ve esasen diğer bir maddede esham ve tahvillerin kıymetlerindeki değişmelerin süratle telâfisi imkânı olduğundan bir mahzur görülmemiştir.

E fıkrasına yalnız posta işleri için kabul edilen gayrimenkul muvakkat teminatın 500 000

liradan yukarı işler için de kabulü için yeni bir hüküm ilâve edilmiştir. Bu suretle hem talip hacmini ve hem de gayrimenkul kıymetlerini ve faidelerini arttırmak düşünülmüştür.

Bilhassa bu gibi yüksek bedelli alım satımlar ekseriya tahakkuk veya tediye cihetinden gelecek senelere sari işler olabileceğinden büyük işlerde velev muvakkat olsun gayrimenkulün teminat olarak kabulü piyasalarda sermayedarlığın önüne geçeceği gibi taliplerin de rağbetini arttıracaktır.

18 inci madde aynen kabul edilmiştir.

19 uncu maddede inşaata ait katî teminatın nasıl alınacağına dair hüküm varsa da ilâvesi hakkında lâyiha sakit kaldığından tasrihan hüküm konulmuştur. Şöyle ki:

Keşif ve mukavele dışındaki inşaatın muhasebei umumiye kanununun sarahatine rağmen yüzde yirmi haddini geçtiği görüldüğünden buna mahal bırakmayacak sarif hükümler konulduğu gibi bu takdirde ilk müteahhit hakkında tatbik edilecek kaideler tedvin edilmiştir.

Yüzde yirmiden fazla ilâveler daha evvelden görülmesi mümkün olmayan temel işlerinden tahaddüs edebileceğinden ve esasen bu gibi vakalar çok az olacağından bu hususun takdiri İera Vekilleri Heyetinin tasvibine bırakılmıştır. Bu hükümle encümenimiz işleri tehir etmemek kaydile muhasebei umumiye kanunundaki umumî hükmü mahfuz bulundurmamak istemiş ve aynı zamanda keşif ve tahminlere dikkat etmek mecburiyetini temin etmiş olduğuna kanidir.

Hükümet teklifinde orman ihalelerine ait teminat hükümleri varsa da bunun iade şartları için sonuna bırakılmıştır. Encümen bu kabil uzun mukavelelerde teminatın tedricen reddi prensibini vâzetmiş ve 21 inci maddeyi bu ruhla tanzim eylemiştir.

22 inci maddedeki posta nakline ait Hükümet teklifi son çıkan 2338 numaralı kanunla daha şamil olarak temin edilmiş ise de posta ve telgrafa ait alım ve satım işlerinin bu kanunda diğer bir kısmının da 2338 numaralı kanunda müteferrik olarak bulunması muvafık görülmemiş ve kanunların topluluğundaki faide mülâhaza olunarak mezkûr kanun hükümleri bu kanun muhtevasma alınmış ve 2338 numaralı kanun tamamen ilga edilmiştir.

Katî teminatın nelerden ibaret olacağını ihtiva eden 23 üncü maddede hükümler muvakkat teminat hükümleriyle mütenazır kılınmıştır. Esham ve tahvilât tenzillerinin müteahhide tamamlanması için yüzde yirmi beşe kadar düşmesini beklemek doğru görülememiş ve bu had yüzde on beşe indirilmiştir.

Mukavele çok ve az miktarlar üzerine yapıldığında çok üzerinden alınması 24 üncü madde ile teklif edilmiş isede encümenimiz teminat miktarını hiyar hakkını taşıyan taraflara göre alınması kaydini koymuştur.

Lâyihanın 25 inci maddesinde - İhaleden sonra sekiz günde teminatı katiye verilmesi ve on gün içinde de mukavele akti teklif edilmiş ise de encümenimiz her iki vazifenin birlikte olarak en çok on beş gün içinde yapılmasını muvafık görmüştür; müteahhidin bu tekliflerine karşı âkit dairenin de, işlerinde yapılmasında kendine düşen vazifeleri yapması tasrih edilmiştir.

Şimdiye kadar ihalelerin feshinden dolayı teminatı katiyeler irat kaydedilmekle beraber tahakkuk eden eden zarar ve ziyan ayrıca tahsil olunmakta idi. Umumî hükümlerle mütenazıran adaleti yerine getirmek için encümenimiz bu maddeye ilâve ettiği hükümlerle zarar ve ziyanın katî teminatı geçen miktarının müteahhitten tahsil edilmesi kaydini koymuş ancak zarar az olduğu takdirde dahi teminatın geri verilmesini tasrih etmiştir.

Dairelerce şartname ve mukavelenamelere ve riayetsizlik yapıldığında müteahhitlerin haiz olacakları fesih hakları eski kanunda da mevcut olduğu ve hakkı adalette bunu icap ettirdiği için bu maddeye tasrihan konulmuş ve ancak bu hakkın istimali Devlet işlerinin icabı olarak bir müddetle takyit edilmiştir.

Taksitle satılacak millî emlaké ait hükümleri ihtiva eden 26 ncı madde encümenimizce kabul edilmiş. Ancak bu kabil emlakın istimlâki takdirinde, yapılacak muameleyi gösterir hükümler konulmuştur.

İhaleden sonra ve tescilden evvel taksitle satılan gayrimenkul istimlâk edildiği takdirde istimlâk bedeli peşin olacağı ve henüz akit tescil ile tamamlanamadığı için, istimlâk bedelinin Hazinece

alınması ve artık aradan çekilecek olan müşteriye yalnız masrafının verilmesi muvafık görülmüştür.

Tescilden sonraki istimlâklere gelince; İhale bedelleri taksitli olduğu için yüksek olacaktır. Amme menfaatine istimlâki zarurî emlak yüksek ihale bedelini istimlâke esas tutmak çok ağır masraflı hizmetlerle mükellef belediyeleri değerinden fazla bedellerle istimlâkler yapmağa mecbur kılacaktır.

Bu hal ise şehirlerin imar ve tanzimi işlerini hayli güçleştirecektir.

Bir kaç taksiti verilen emlak günün rayicine veya vergi kıymetine göre istimlâk edildiği takdirde istimlâk bedeli ekser ahvalde taksitlerden kalan borcunu ödeyemeyecektir. Bu suretle eşhas Hazineye borçlu kalacağı gibi ihalenin ipotekli teminatı olan mülkün de yola veya meydana kalbedilmiş bulunacaktır.

Belediyelerin vazifelerini kolaylaştırmak, taksitle mal alanları, mallarını ellerinden aldıktan sonrada borçlu bırakmamak ve bunların ahenksizliğinden doğan gayritabiî vaziyetleri gidermek için encümenimiz bu kabîl istimlâklere ait yeni hüküm koymak zaruretini duymuştur.

İstimlâk sebebiyle Hazine alacağı muacceliyet kesbedeceğiden müşterinin verdiği para, yaptığı tamirler ve ettiği istifadeler nazarı dikkate alınarak satan daire ile bir hesaplama yapılması ve anlaşma olmazsa umumî hükümlerin tatbik edilmesi muvafık görülmüş ve maddeye bu hükümler ilâve olunmuştur.

27 nci madde aynen kabul edilmiştir .

Alım, satım yapacak komisyonların ne suretle kurulacağına ait 28 inci maddenin diğer fıkraları encümenimizce kabul edilmiş ancak Devlet alım ve satımlarından birleştirilmesi mümkün olanlarının merkezde daimî ve müstakil bir heyet tarafından yapılması için İcra Vekilleri Heyetine bir salâhiyet verilmiştir. Bu suretle mübayaatın tevhidî yoluna doğru tedricen tekâmüle müsait bir zemin hazırlanmış demektir.

29 ve müteakip maddeler bazı tadillerle kabul edilmiştir.

Tar alımlara ait lâyihaın 45 inci maddesinde sayılı işler arasında inşaata ait kayıt, memlekette inşaatçılığın hayli ilerlemiş olması hasebile kaldırılmıştır.

46 nci maddedeki pazarlık hadleri birer misil artırılarak kırtasî bir mecburiyet olan vekâletten istizan kaydı kaldırılmıştır. Müteakip maddeler cüzî tadillerle kabul edilmiştir.

Millî arazinin kıymet takdirile satılması 1340 bütçe kanununun (H) cetvelinde meriyeti devam eden daimî hükümlerden olduğundan buraya nakledilmiş ancak buna bu hakkın bizzat ziraatle meşgul çiftçi ailelerine hasrı muvafık görülmüş ve 56 nci maddenin son fıkrasında o şekilde bir tadil yapılmıştır.

Lâyhada müteahhidin iflâs sebebini derpiş eden 59 uncu maddede mahkûmiyet halleri bahse mevzu olmamıştır. Encümenimiz altı aydan ziyade hapis veya nefi cezasile mahkûm olanların dairece kabul edilebilecek mesul bir vekil buldukları takdirde taahhütlerinin devamına ve aksi halde ihalenin feshine ait bir hüküm maddeye ilâve etmiştir.

Bankaların verecekleri teminat mektuplarına ait 60 nci maddede ihtiyat akçelerinin teminat nisbetini tayin eden yekûn içinde bulunmasını encümenimiz muvafık bulmamış ve nisbeti yüzde elliye indirmiştir. Ancak fevkalâde işlerde ve vaziyeti müsait müesseseler hakkında yüzde yetmiş beşe kadar mezuniyet vermeğe Hükûmet salâhiyettar kılınmıştır.

61 ve müteakip maddeler az tadillerle kabul edilmiş, İnhisar idarelerine ait olan 68 inci madde hükmü kanunun birinci maddesile daha vazih olarak ifade edildiğinden tayyedilmiştir.

Cezaî hükümler dört maddede ayrı ve son bir fasıl olarak tedvin edilmiştir.

Gelecek senelere sari taahhütlerden bir milyon lirayı geçen taahhütlerin ve meselâ demiryollar, limanlar veya büyük sanayi tesisatı gibi takaslı, tecilli, hususî şartlarla tarafeynin anlaşmasile temin edilecek işlerin ve meselâ bu kanun hükümlerinin bir kısmının veya tamamının dışında olarak İcra Vekilleri Heyeti kararla ve müzakere usulile yapılmasına dair bir salâhiyetin Hükûmette bulunmasına encümenimizce lüzum görülmüş ve birinci muvakkat madde olarak kanuna ilâve edilmiştir.

Bu kanunla 2338 numaralı posta nakli işlerine ait kanun ilga edildiğinden mezkûr kanundaki muvakkat madde hükmü mahfuz kalmak için bu kanuna ikinci muvakkat madde olarak ilâve edilmiştir.

Lâyihanın bu tadillerle Yüksek Heyetin tasvibine arz olunmasına karar verilmiştir. Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılınır.

Maliye En. Rs.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Isparta	Balıkesir	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
H. Fehmi	Kemal Turan	Enver	Kâmil	Perteve	Hamdi M.	Refik	Adnan
Aza	Aza	Aza	Aza				
Emin	Zülfü	Tahir	Behçet				

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 86

Esas No. 1/597

Yüksek Reisliğe

Maliye vekâletince yeniden hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 29 - III - 1933 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan müzayede ve münakasa kanun lâyihası ile merbutu olan esbabı mucibesi ve bu bapta Maliye encümeni mazbatası ile birlikte encümenimize tevdi kılınmakla Maliye vekâleti müsteşarı Faik Bey ve Millî Müdafaa vekâleti levazım reisi Refet Paşa hazır oldukları halde müzakere ve tetkik edildi.

Hükümetin esbabı mucibesinden ve bu bapta yapılan müzakerat neticesinde alınan izahattan : Devlet devairi ve diğer resmî idareler hesabına olarak alınıp satılan yaptırılan, veya kiralanan ve buna benzeyen bütün işlerde mevcut olan müteferrik hükümlere göre yapılmakta olan müzayede ve münakasaların bazı kısımları noksan kalmakta olduğu cihetle bu gibi işlerin daha sağlam ve esaslı hükümlere bağlanması maksadile bu lâyihanın hazırlandığı anlaşılmıştır.

Encümenimiz; Maliye encümeninin hazırladığı madde metinlerini esas tutarak bunun üzerinde tetkikatını yapmıştır.

Kanun lâyihası unvanının (alım, satım kanunu) şeklinde tesbiti müzayede ve münakasa ve ihale tabirlerinin ifade ettiği fikri anlatmak için kabul edilmiş ise de kanun mevzuuna dahil muameleler yalnız alım, satımdan ibaret olmayıp inşa ve tamir gibi istisna, kira verme ve kiralama gibi icar mukavelelerine de şamil olduğuna binaen encümenimizce bu unvanın müzayede ve münakasa ve ihale tabirlerindeki muadili olan (arttırma, eksiltme ve ihale) kanunu şeklinde tadili muvafık bulunmuştur.

İkinci madde — Bu maddenin ikinci fıkrasında; on beş bin lira kıymetinden aşağı altımlarla inşa, tamir, imal ve istikşaf işlerine eenebi tebaasının girebilmesi için bunların on senedenberi Türkiyede mukim ve ticaret sicillinde kayıtlı olması şart kılınmış ise de eenebilerin bu gibi işlere kabulü keyfiyetinin İcra Vekillerinin takdirine bırakılması daha muvafık görülmüş ve mezkûr fıkra o şekilde değiştirilmiştir.

Üçüncü madde — Arttırma ve eksiltmelere iştirak edebilecek şirketlerin gösterecekleri faaliyet vesikasının davet tarihinden bir ay evvel alınmış olması, arttırma ve eksiltmenin yapıldığı tarihte bu şirketin faaliyetinde devam edip etmediğinin tahkik ettirilmesini icap ettireceği mülâhazasile bir takım müşkülât hudusuna mahal kalmaması için bu vesikanın Hükümetin teklifinde olduğu gibi davet tarihinden muahhar tarihli olması daha muvafık görülmüş ve madde bu suretle tadil edilmiştir.

Dördüncü madde — Birinci maddede yazılı dairelerin memurları ile beraber mebusların da eksiltme işlerine girmemeleri lâyhada Hükümet tarafından teklif edilmiş olduğu halde Maliye encümenince tayyedildiğinden encümenimiz Hükümetin teklifini muvafık bulmuştur.

Altıncı madde — Şartnamelere konulması lâzım olan esasları gösteren bu maddenin (E) fıkrasında; mevcut olan (Vasitasız vergilerin kanunî mükellefiyet mevzuu değiştirilemez) ibaresi ile istihdaf edilmek istenilen gaye 2025 numaralı kanunun ikinci maddesile temin edilmiş olduğundan mezkûr fıkradan bu ibarenin kaldırılması muvafık görülmüştür.

On altıncı madde — İnşa, tamir, imal ve nakil işleriyle bazı arttırma ve eksiltmelere gireceklerden tahmin veya keşfedilen bedel üzerinden alınacak muvakkat teminat miktarı Hükümetin teklifile Maliye encümeninin tadil lâyhasında % 7,5 tan başlayarak daha yüksek miktarlar için makûs bir nisbet dahilinde azaltılmış ise de müteahhidin mukaveleyi imza etmemesi veya tahhüdünden nükûl eylemesi gibi hallerde Hazinenin duçar olacağı zarar ve ziyarı telâfi maksadile müteahhit bihin miktarı ne olursa olsun muvakkat teminatın seyyanen % 7,5 tan alınması daha muvafık görülmüş ve madde o yolda tadil edilmiştir.

On yedinci madde — Bu maddenin (C) fıkrasında; Devlet tarafından çıkarılan alelûmum bono ve tahviller ile sair millî esham ve tahvilâtın teminat olarak kabulü bunlar için bir imtiyazı mahsus teşkil etmekte olduğuna binaen bu imtiyazın yalnız kavanini mahsusa ile tayin edilmiş olanlarına hasrı, ve kezalık beş yüz bin liradan fazla olan alelûmum taahhütler için gayrimenkulleri teminat olarak kabulleri gayrimenkul kıymetlerinin mütemadi bir sukut arzemesi hesabına teminattan muntazır olan faydayı ihlâl ve binnetice Hazinenin zararını istilzam edeceği endişesile bunun esasen küçük mikyasta olan yalnız posta işleri müteahhitlerine hasrı da muvafık görülmüş ve (E) fıkrası bu yolda değiştirilmiştir.

On dokuzuncu madde — Bu maddede mevzubahs edilen hükümlerden muhasebei umumiye kanununun 135 inci maddesindeki esasları tevsi edecek mahiyette olan kısımlarının kaldırılması tasvip edilmiştir.

Yirminci madde — Hükümetin teklifi kabul edilmiştir.

Yirmi dokuzuncu madde — Arttırma ve eksiltme komisyonlarının kimlerden teşkil elileceğinin ve vazifelerinin nelerden ibaret bulunacağı Hükümetçe bir nizamname ile tayin ve tesbiti mümkün olduğundan lâyhadan tamamen kaldırılmıştır.

Otuz sekizinci madde — Hükümetin teklifi kabul edilmiştir.

Kırk altıncı madde — Pazarlık suretile yapılacak işler hakkında ahkâmı havi bulunan işbu maddenin (A) fıkrasında: (arttırma ve eksiltmeğe konulması faydalı görülmeyen ve mukannen ve daimî ihtiyaç dışında bulunan parça parça alımlar) ibaresi müteferrik bir halde bulunan askerî kıtaatın işe ve ihtiyacatı sairesini tedarik ve temin için yapılacak alım satımlarda bazı güçlüklerle sebebiyet vereceği anlaşıldığından (mukannen ve daimî ihtiyaç dışında bulunan parça parça alımlar) ibaresi yerine (müteferrik) tabirinin konulması daha münasip görülmüş ve madde o suretle tadil edilmiştir.

Elli ikinci madde — Gayrimenkullerin inşa ve tamirlerinde malzemenin hileli olmasında veya inşa ve tamirin fennî icaplara uygun olarak yapılmasından dolayı katî kabul tarihinden itibaren beş sene içinde müteahhide bu zararların tazmin ettirileceği yazılmış ise de bu gibi tazminatın alınması borçlar kanununun 363 üncü maddesine temas edeceğinden bu cihet tasrih edilmekle beraber bu işlerin nezareti kendilerine tevdi kılınan mühendis, mimar ve memurları hakkında da ayrıca adli takibat yapılacağına dair maddenin sonuna bir cümlenin ilâvesi tasvip edilerek tadilât yapılmıştır.

Elli beşinci madde — Başka başka talipler tarafından verilmesi mümkün olan muhtelif şeylerin bir alımda toplanması teeviz edilmediği halde mecmu bedeli beş bin lirayı geçmeyen ve bir talipte bulunması mümkün olan muhtelif şeylerin bir kalemde almabileceği gösterilmektedir. Malbuki birinci fıkra ile menedilmiş bulunan bu nevi alımların ikinci fıkra ile bir miktarı için memnuiyetin kaldırılması madde metninde mütenakız hükümleri toplamak olduktan başka mecmuu bedeli beş bin liradan fazla olan bu nevi alımların parçalanmasına da meydan verebileceğinden bu fıkra tayyedilmiştir.

Elli yedinci madde — Hükümetin teklifi kabul edilmiştir.

Altmışmıncı madde — Yabancı bankaların teminat mektupları üzerine mektup veren millî bankaların hangi eenebi bankaların mektuplarını kabul edecekleri tasrih edilmemiş olduğundan bu maddenin son fıkrasının baş tarafından (Maliye vekâletince tayin edilmiş bulunan eenebi bankaların) cümlesinin konulması muvafık görülmüş ve madde bu yolda tadil edilmiştir.

Altmış dokuzuncu madde — Münakasaya konulmuş olan bir malın mahalline teslimine kadar üzerinden verilecek vergilerin mükellefiyet esaslarının değiştirilmesine dair şartnamelerde kayıtların konulması caiz olmadığını gösteren altmış dokuzuncu maddenin, tatbikat itibarile bazı müşkülleri ihdas eyleyeceği anlaşılmış ve bu maksatla mezkûr maddenin tamamen kaldırılması muvafık görülmüştür.

Yetmiş birinci madde — Bu kanunla vazifelendirilen komisyon azalarile memurların tâbi olacakları mesuliyet tasrih edilmiş olduğundan taahhüde mahsuben teslim edilen bir malın evsafındaki fark hasebile tesellüm muamelesi yapılmadığı takdirde bu sebeple tekrar mesul tutulmaları bu gibi memurları vazifelerini ifada büsbütün tereddüde sevkedeceği mülâhazasile bu hükmü ifade eden maddenin son fıkrasının kaldırılması muvafık görülmüştür.

Muvakkat ikinci madde — Muvakkat birinci madde ile Hükûmete verilmek istenen salâhiyetin esasen bir kanunu mahsusa istinat etmesi lâzımgelen atı senelere sari taahhütlere ait bulunmasma binaen bu salâhiyetin dahi o kanunlarla derpiş edilmesi muvafık görülmüş ve bu suretle bu madde tayyedilmiştir.

Lâyihanın bazı maddelerinde vuzuh temini maksadile bazı ibare tadilâtı yapılmıştır.

Nafra vekili Ali Beyefendinin gösterdiği lüzum ve yaptığı teklif üzerine encümenimizce lâyihaya bir madde ilâve edilmiştir.

Yukarıda izah olunan esaslar dairesinde yeniden hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislîğe takdim olunur.

Reis	Reis V.	M. M.	Kâtip			
Burdur	Isparta	Bayazıt	Tokat	Bursa	Erzurum	
M. Şeref	Mükerrem	İhsan		Dr. Galip	Aziz	
Erzurum	İstanbul	İzmir	Kayseri	Sıvas	Sıvas	Yozgat
Asım	Sadettin	Kâzım	A. Hilmi	Rasim	M. Remzi	S. Sırrı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Müzayede ve münakasa kanunu lâyihası

MADDE 1 — Devlet ve Devlete merbut müesseselerle, idarei hususiyeler namına satın almak, kira ile tutmak, satmak, kiraya vermek veya mümasilî bir işi görmek veya gördürmek, inşaat, tesisat, tamirat, istikşafat, nakliyat gibi işlerini yaptırmak aşağıda gösterilen usullere tâbidir.

MADDE 2 — Hukukî ehliyeti haiz olanlar kanunî ikametgâhı ile beraber istenilen teminat ve vesikaları göstermek şartile müzayede veya münakasaya iştirak edebilirler.

MADDE 3 — Müzayede ve münakasalara iştirak edecek şirketler usulen istenilecek vesaitten maada idare merkezlerinin bulunduğu mahal mahkemesinden veya müseccel olduğu resmî makamdan şirketin müseccel ve faaliyet halinde olup olmadığı hakkında verilmiş bir vesika ve şirketin sirküleri veya şirket namına teklifatta bulunacak kimselerin bu şirketin vekili olduğunu mübeyyin noterlikten musaddak vekâletname ibrazına mecburdurlar.

Faaliyet vesikasının davet tarihinden muahhar tarihli olması şarttır. Türkiyede merkez veya şubesi bulunmayan ecnebi şirketlerde müzayede ve münakasaya iştirak hususunda Türk şirketleri de ecnebler hakkında mevzu kuyuda tâbidirler.

MADDE 4 — Hile, desise, vait veya tehdit

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Devlet alım satımları kanunu

Umumî hükümler

MADDE 1 — Umumî, mülhak ve mahallî bütçelerden (belediye dahil) alma satma, yaptırma, keşfettirme, kiraya verme, kiralama ve bunlara benzer diğer işler bu kanunda yazılı hükümlere göre yapılır.

Ancak bu daire ve müesseselerin ticarî mahiyetteki işleriyle sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait müesseselerin hususî kanunlarında ki hükümlerine göre blângoda nihayet bulan muamelelerinde bu kanunun tatbikî mecburî olması hususî kanun ve nizamlarına ve umumî hükümlere göre de yapabilirler.

İkinci fıkradaki ticarî mahiyette olan işlerde inşaat ve esaslı tamirata taallük eden hususlarda bu kanun ahkâmı tatbik edilir.

MADDE 2 — Hukukî ehliyeti haiz olanlar kanunî ikametgâh ile beraber istenilen teminat ve icabında bu kanunda sayılı vesikalarını göstermek şartile alım veya satımlara girebilirler.

On beş bin lira kıymetten aşağı alımlarla inşaat, tamir, imal ve istikşaf işlerine ecnebi tebaanın girebilmesi için bunların on senedenber Türkiyede mukim ve ticaret sicillinde kayıtlı olması lâzımdır.

MADDE 3 — Alım ve satımlara girecek şirketler, usulüne göre istenilen vesikalardan başkâğıda sayılı vesikaları da göstermeğe mecburdurlar:

A) İdare merkezlerinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu ticaret odasından veya sair resmî makamdan şirketin sicille kayıtlı ve halen faaliyette olduğunu dair bir vesika (Bu vesika davet tarihinden en çok bir ay evvel tanzim edilmiş olmalıdır).

B) Şirketin sirküleri veya şirket adına tekliflerde bulunacak kimselerin bu şirketin vekili olduğunu gösterir noterlikten tasdikli vekâletname.

Türkiyede merkez veya şubesi bulunmayan ecnebi şirketlerde alım satımlara girmek için Türk şirketlerle ecnebler hakkında konulmuş kayıtlara bağlıdır.

MADDE 4 — Aşağıda yazılı kimseler gere

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Artırma, eksiltme, ve ihale kanunu lâyihası

MADDE 1 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun mucibince artırma eksiltme işlerine girebilmek için kanunî ikametgâh sahibi olmakla beraber istenilen teminatı ve icabında bu kanunda sayılı vesikaları göstermek şarttır.

Enebilerin hangi ihalelere ve ne hadde kârlar girebilecekleri İcra Vekilleri Heyeti kararile tayin olunur.

MADDE 3 — Artırma ve eksiltmelere girecek şirketler, usulüne göre istenilen vesikalardan başkaca aşağıda sayılı vesikaları da göstermeğe mecburdurlar:

A) İdare merkezlerinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu ticaret odasından veya sair resmî bir makamdan şirketin sicille kayıtlı ve halen faaliyette olduğuna dair bir vesika, (Bu vesikanın davet tarihinden nuahhar tarihli olması şarttır),

B) Şirketin sirküleri veya şirket namına tekliflered bulunacak kimselerin bu şirketin vekili olduğunu gösterir noterlikten tasdiklı vekâletname,

Türkiyede merkez veya şubesi bulunmayan yabancı şirketler artırma ve eksiltmelere girmek için Türk şirketleriyle enebilerin tâbi oldukları kayıtlara bağlıdır.

MADDE 4 — Aşağıda yazılı kimseler gerek

ile veyahut para ve sair vasıtalarla talipleri müzayede ve münakasaya iştirakten çevirmeğe veya komisyon azası üzerinde nüfuz icrasına teşebbüs eyledikleri bir heyetin tahkikatile tebeyyün edenler veya Hükûmete mukavele ile vaki taahhütlerini esbabı mücbire olmaksızın ifa etmemiş olanlar ve yahut taahhütleri sırasında Devletin hazinesini maddeten izrar veya Devletin haysiyeti maneviyesini ihlâl edecek surette gizli ittifakları ve hileli vasıtaları temin ve ihzar edenler veya kullandıkları malzemenin işin hitamile teslimünün vukuundan sonra bozuk veya şartnameye gayrimuvafık olduğu anlaşılmalara bunların maişet veya kazançta müşterek 5 inci maddede mezkûr akrabaları ve şerikleri - ceza kanununda muayyen cezalarla cezalandırıldıktan başka - beş sene müddetle müzayede ve münakasalara iştirak ettirilmezler.

Tekerrür halinde bu kabıl müteahhitler bir daha müzayede ve münakasalara kabul edilmezler. Gerek beş sene müddetle, gerek daimî surette müzayede ve münakasalara iştirak ettirilmeyecek olanların isimleri Resmî gazete ile neşir ve keyfiyet diğer Devlet dairelerine de tammim edilir. Kullanılan malzeme bozuk veya şartnameye gayrimuvafık olduğu halde kabulü muvakkat ve katiyi icra etmiş olan memurlar hakkında cezaî takibat yapılır.

MADDE 5 — Bu kanun hükümlerine tevfiikan teşekkül edecek komisyonlar azasile bunların me-saisine esas teşkil edecek iptidai veya nihaî muamele ve evrakı ihzar ve ikmal ve ihale neticelerini tatbik ve takip edecek olan memurlar ve müzayede veya münakasanın icra edildiği mahal-lin en büyük askerî ve mülkiye memuru ve alel-rtlak mebuslar, gerek doğrudan doğruya gerek bilvasıta müzayede ve münakasalara iştirak edemezler. Mezkûr komisyonlar azasının ana, baba, evlât, zevç ve zevce ve kardeşleri de gerek doğrudan doğruya, gerek bilvasıta müzayede ve münakasalara iştirakten memnurdurlar.

Şartnameler

MADDE 6 — Müzayede, münakasa veya pazarlığı yapılacak madde veya hizmetin her türlü hususiyeti ve teferruatını camî şartnamesi bidayeten alâkadar dairelerce tesbit ve birer musaddak suretleri şartnameye ithal edilecek ahkâma göre taliplere bedeli mukâbilinde veya

doğrudan doğruya ve gerek bir vasıta ile alım ve satımlara giremezler :

A) Bu kanun hükümlerine göre teşekkül edecek komisyonlar azası,

B) Bu komisyonların çalışmalarına esas teşkil edecek ilk veya son işleri ve evrakı hazırlayan, tamamlayan ve ihale neticelerini tatbik ve takip edecek memurlar,

C) Alım ve satımın yapıldığı yerin en büyük mülki ve askerî memuru,

D) A. B. C. fıkrasındaki komisyonlar azasının ana, baba, evlât, karı, koca, damat, kayın peder ve kardeşleri ve bunların veya komisyon azalarının şerikleri,

E) Bu kanunda yazılı ceza hükümlerile alım ve satımlara girmeleri muvakkaten veya müeb-beden hükmen menedilmiş kimseler,

Birinci maddede yazılı daire ve müesseselerin memurları yalnız arttırma işlerine girebilirler. Ancak kendi arazisinden çıkan şeyleri Devlete ve doğrudan doğruya alâkadar olmadığı müesseselere satabilirler.

MADDE 5 — Alım satım veya pazarlığı yapılacak madde veya hizmetin her türlü hususiliğini ve teferruatını gösterir şartnamesi alâkadar dairelerce hazırlanır ve birer tasdikli sureti isteyenlere bedelsiz verilir. Ancak yirmi beş bin liradan yukarı olan arttırma ve eksiltmeler için şartname ve projeler muhammen bedelin yüz binde beşi nisbetinde bir bedelle verilebilir. Fakat bu bedel elli lirayı geçemez.

İnşaat ve tamirat işlerinin miktarı her ne olursa olsun ikinci fıkradaki nisbete göre proje ve şartnamesi verilir. Proje olmayan şartnameler için bu bedelin yarısı almır.

Şartnameler

MADDE 6 — Şartnamelerde taahhüdün taallük ettiği maddelerin mahiyetine göre konulacak hususî ve fennî şartlardan başka umumî surette aşağıdaki hususların da gösterilmesi lâzımdır.

A) Taahhüdün taallük ettiği maddelerin mahiyeti, miktar ve vasfı ve gayrimenkul satış ve

doğrudan doğruya ve gerek bir vasıta ile artırma ve eksiltmelere giremezler.

A) Bu kanun hükümlerine göre teşekkül edecek komisyonlar azası,

B) Bu komisyonların çalışmalarına esas teşkil edecek ilk veya son işleri ve evrakı hazırlayan, tamamlayan ve ihale neticelerini tatbik ve takip edecek memurlar,

C) Artırma ve eksiltmenin yapıldığı yerin en büyük mülki ve askerî memuru,

D) A fıkrasındaki komisyonlar azasının ve (B) ile (C) fıkralarındaki memurların ana, baba, evlât, karı, koca, damat, kayınpeder ve kardeşleri ve bunların veya komisyon azalarının şerikleri,

E) Bu kanunda yazılı ceza hükümlerile artırma ve eksiltmelere girmeleri muvakkaten veya müebbeden hükmen menedilmiş kimseler,

Birinci maddede yazılı daire ve müesseselerin memurları ile mebuslar yalnız artırma işlerine girebilirler Ancak kendi arazisinden çıkan şeyleri Devlete ve doğrudan doğruya alâkadar olmadığı müesseselere satabilirler.

MADDE 5 — Arttırma ve eksiltme veya pazarlığı yapılacak madde veya hizmetin her türlü hususiliğini ve teferruatını gösterir şartnamesi alâkadar dairelerce hazırlanır ve birer tasdikli sureti isteyenlere bedelsiz verilir. Ancak 25 bin liradan yukarı olan artırma ve eksiltmeler için şartname ve projeler muhammen bedelin yüz binde beşi nisbetinde bir bedelle verilebilir. Fakat bu bedel 50 lirayı geçemez.

İnşaat ve tamirat işlerinin miktarı her ne olursa olsun ikinci fıkradaki nisbete göre proje ve şartnamesi verilir. Proje olmayan şartnameler için bu bedelin yarısı alınır.

Şartnameler

MADDE 6 — Şartnamelerde taahhüdün taallük ettiği maddelerin mahiyetine göre konulacak hususî ve fennî şartlardan başka umumî surette aşağıdaki hususların da gösterilmesi lâzımdır.

A) Taahhüdün taallük ettiği maddelerin mahiyeti, miktar ve vasfı ve gayrimenkul satış ve

bedelsiz olarak ita olunur. 46 nci maddenin A, D, F, H fıkralarında yazılı pazarlıklar için şartname tanzimi iktiza etmez. Evsaf, zaman ve sair şeraitle mukayyet olması lâzımgelen mevât için şartname tanzimi zaruridir.

icalarında gayrimenkulün yeri ve hududu,

B) Satın alacak eşyanın yerli malı olup olmayacağı ve yaptırılacak hizmetler için yalnız yerli vasıta ve maddelerden istifade edilip edilmeyeceği,

C) Taahhüdün müddeti, ne zaman başlayacağı, taahhüdün vaktinde yapılmadığı veya tamamlanmadığı takdirde verilecek cezalar,

D) Taahhüdün yapılacağı yer, teslim ve teslim suretleri, taahhüt bedelinin aktin yapıldığı tarihte meri olan malî hükümlere uygun olacak tediye tarzları ve yerleri,

E) mukavele tatbik edilirken bazı resim ve masrafların akti yapan daire tarafından ayrıca verilmesi şart konulmuş ise bunların nelerden ibaret olduğu (Vasıtasız vergilerin kanunî mükellefiyet mevzuu değiştirilemez),

F) Hükümlere göre muvakkat ve katî teminat miktarı,

G) Taahhüdün bir kısmını veya tamamını yapmayanların teminatı üzerinde ihaleyi yapan dairelerin bu kanuna göre taşıdığı haklar,

H) İhale merkezin emrile yapılacak işlerden ise komisyonun merkeze ilk işarından itibaren en çok onbeş gün içinde müteahhide katî kararını bildirileceği,

İ) 45 inci madde hükmünce hususî mahiyeti itibarile alım ve satımın iktidarlarına güvenilir istekliler arasında yapılması lâzım olan hallerde istenilen şartlar ve vesikalar,

(Şartnamelere « İ » fıkrası hükümlerinin konulması, vilâyet hususî idareleri ve belediyeler için Dahiliye vekâletinin, diğer Devlet daire ve müesseseleri için Vekiller Heyetinin müsaadesile olabilir.)

Şartnamelerde gayrifennî veya husulü halen imkânsız kayıt ve şart bulunduğu anlaşıldığı takdirde komisyonlar alâkadar daireye şartnameleri ıslâh ettirmek üzere ihaleyi tehir ve yeniden tanzim olunacak şartnameyi 12 nci maddeye göre ilân ederler .

Devlet dairelerinin umumî ve müşterek ihtiyaçları için biribirine benzeyen işlerin mahiyetlerine göre inşaat, yiyecek, giyecek, veya yakılacak gibi ihtiyaçların alımlarında esas olmak üzere şartnamenin umumî ve müşterek esaslarını tayin eden ve hususî şartları alâkalı dairelerce lüzumunda ilâve olunan formüller hazırlamağa ve bunları Devlet daire ve mü-

icarlarında gayrimenkulün yeri ve hududu,

B) Satın alıncak eşyanın yerli malı olup olmayacağı ve yaptırılacak hizmetler için yalnız yerli vasıta ve maddelerden istifade edilip edilmeyeceği,

C) Taahhüdün müddeti, ne zamandan başlayacağı, taahhüdün vaktinde yapılmadığı veya tamamlanmadığı takdirde verilecek cezalar,

D) Taahhüdün yapılacağı yer, teslim ve teslim suretleri taahhüt bedelinin aktin yapıldığı tarihte meri olan malî hükümlere uygun olacak tediye tarzları ve yerleri,

E) Mukavele tatbik edilirken bazı resim ve masrafların akti yapan daire tarafından ayrıca verilmesi şart konulmuş ise bunların nelerden ibaret olduğu,

F) Muvakkat ve katî teminat miktarı,

G) Taahhüdün bir kısmını veya tamamını yapmayanların teminatı üzerinde ihaleyi yapan dairelerin bu kanuna göre taşıdığı haklar,

H) İhale merkezin emrile yapılacak işlerden ise komisyonun merkeze ilk işarımdan itibaren en çok 15 gün içinde müteahhide katî kararın bildirileceği,

İ) 44 üncü madde hükmünce hususî mahiyeti itibarile artırma ve eksiltmenin iktidarlarına güvenilir. İstekliler arasında yapılması lâzım olan hallerde istenilen şartlar ve vesikalar,

(Şartnamelere «İ» fıkrası hükümlerinin konulması, vilâyet hususî idareleri ve belediyeler için Dahiliye vekâletinin diğer Devlet daire ve müesseseleri için Vekiller Heyetinin müsaadesile olabilir.)

Şartnamelere gayrifennî veya husulü halen imkânsız kayıt ve şart bulunduğu anlaşıldığı takdirde komisyonlar alâkadar daireye şartnameleri ıslah ettirmek üzere ihaleyi tehir ve yeniden tanzim olunacak şartnameyi 12 nei maddeye göre ilân ederler.

Devlet dairlerinin dairelerinin umumî ve müşterek ihtiyaçları için bir birine benziyen işlerin mahiyetlerine göre inşaat, yiyecek, giyecek, veya yakılacak gibi ihtiyaçların alımlarında esas olmak üzere şartnamenin umumî ve müşterek esaslarını tayin eden ve hususî şartları alâkalı dairelerce lüzumunda ilâve olunan formüller hazırlanmağa ve bunları Devlet daire ve müesseselerinde tatbik etmeğe İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

MADDE 7 — Şartnamelerde taahhüdün taallük ettiği mevaddın mahiyetine nazaran dercedilecek hususî şartlardan maada umumî surette aşağıdaki hususatın gösterilmesi lâzımdır:

A : Taahhüdün taallük ettiği mevaddın mahiyet, evsaf ve miktarı ve gayrimenkul satış ve icarlarında gayrimenkulün mevki ve hududu,

B : Mubayaa edilecek eşyanın yerli malı olup olmayacağı ve yaptırılacak hizmet için munhasıran yerli vesaitten istifade edilip edilmeyeceği,

C : Taahhüdün müddeti, ne zamandan başlayacağı, taahhüdün vaktinde ifa veya ikmal edilmemesi halinde tatbik edilecek cezalar,

D : Taahhüdün yapılacağı mahal, teslim ve tesellüm suretleri, taahhüt bedelinin tediye tarzı ve mahalli,

H : Taahhüt, mukavelenin icrası esnasında bazı resim ve masrafların âkit daire tarafından ayrıca tediyesi meşrut ise bunların nelerden ibaret olduğu,

F : Muvakkat ve katî teminat miktarı,

K : Taahhüdünü kısmen veya tamamen ifa etmeyenlerin teminatı üzerine ihaleyi yapan dairelerin haiz olduğu haklar,

L : Mahiyeti mahsusası itibarile müzayede ve münakasanın iktidarlarına itimat olunur talip-ler arasında yapılması müstelzim olan ahvalde istenilen şartlar ve vesaik,

İlân

MADDE 8 — A : Müzayede, münakasa veya pazarlıkla icra gününden evvel en az on beş gün zarfında faslılarla behemehal dört defa ilân olunur. 46 ncı maddenin A, D, F, H fıkralarında yazılı pazarlıklarda ilân mecburî değildir.

Gündelik gazete çıkmayan mahallerde on beş gün zarfında kaç defa gazete çıkmış ise o kadar ilânla iktifa olunur.

İlân :

B : On beş bin lira bedeli muhammeni müteca-

esseselerinde tatbik etmeğe İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

İlân

MADDE 7 — A) Alım satım veya pazarlıklar; yapılacağı günden evvelki en az on beş gün içinde aralıkla behemehal dört defa o yerde çıkan (gündelik gazete ile) ilân olunur.

46 ncı maddenin A, D, F, H. fıkralarında yazılı pazarlıklarda ilân mecburî değildir. —

Gündelik gazete çıkmayan yerlerde on beş gün içinde dört defadan az gazete çıkmış ise o kadar ilân kâfi görülür.

B) Tahmin edilen bedeli 15 000 lirayı aşan alım satım ve pazarlıklarda mahallî bir gazeteden başka büyük şehirlerde çıkan ve Hükûmetçe intihap olunan gazetelerin ikisinde « A » fıkrasındaki şartlar için de ilân edilir. Bu iki gazeteden biri Devlet merkezinde çıkan gazete olur.

C) Gündelik gazete çıkmayan şehirlerde aralıkla çıkan gazetede ilân yapılmakla beraber işin taallük ettiği umumî yerlere veya işin çıktığı dairenin, Hükûmetin ve belediyenin kapılarına ilân kâğıtları yapıştırılır ve şehrin pazar kurulan günlerinde belediye tellâlma bağrttırılır (Gündelik gazete çıkan yerlerde mahallî gazete ile ilân yapılmakla beraber bu fıkradaki şekillerle ayrıca ilân yapılabilir).

D) Gazete çıkmayan şehir ve kasabalarda « B » fıkrası hükmüne riayet edilmekle beraber « C » fıkrasındaki şekillerde ilân yapılır. Nahiye ve köylerde bulunan millî emlak ve arazinin satış ve icarlarında yukarıda yazılan şekillerde ilânların bu emlak ve arazinin bulunduğu yerlerin ihtiyar heyetlerine ayrıca bildirilmesi mecburidir.

Gazetelerden başka yerlerde yapılacak ilân ve tebliğler için zabıt tutmak lâzımdır.

MADDE 8 — Yabancı memleketlerden alınması zarurî olan eşya için ilâm müddeti 45 günden aşağı olamaz. Yabancı memleketlerdeki isteklerin de girmesi dairesince faydalı görülen alım satımlarda ikişer defadan az olmamak şartile yabancı gazetesi ile de ilân mecburidir.

İlân

MADDE 7 — A) Artırma ve eksiltme veya pazarlıkla; yapılacağı günden evvel en az 15 gün içinde aralıkla behemehal dört defa o yerde çıkan (gündelik gazete ile) ilân olunur.

45 inci maddenin A, D, F, H, fıkralarında yazılı pazarlıklarda ilân mecburî değildir.

Gündelik gazete çıkmayan yerlerde on beş gün içinde dört defadan az gazete çıkmış ise o kadar ilân kâfi görülür.

B) Tahmin edilen bedeli 15 bin lirayı aşan artırma ve eksiltme ve pazarlıklarda mahallî bir gazeteden başka büyük şehirlerde çıkan ve Hükûmetçe intihap olunan gazetelerin ikisinde A fıkrasındaki şartlar için de ilân edilir. Bu iki gazeteden biri Devlet merkezinde çıkan gazete olur.

C) Gündelik gazete çıkmayan şehirlerde aralıklı çıkan gazetede ilân yapılmakla beraber işin taallûk ettiği umumî yerlere veya işin çıktığı dairenin, Hükûmetin ve belediyenin kapılarına ilân kâğıtları yapıştırılır. ve şehrin pazar kurulan günlerinde belediye tellalına bağittirilir.

(Gündelik gazete çıkan yerlerde mahallî gazete ile ilân yapılmakla beraber bu fıkradaki şekillerle ayrıca ilân yapılabilir).

D) Gazete çıkmayan şehir ve kasabalarda (B) fıkrası hükmüne riayet edilmekle beraber (C) fıkrasındaki şekillerde ilân yapılır. Nahiye ve köylerde bulunan millî emlak ve arazinin satış ve icarlarında yukarıda yazılan şekillerde ilânların bu emlak ve arazinin bulunduğu yerlerin ihtiyar heyetlerine ayrıca bildirilmesi mecburidir.

Gazetelerden başka yerlerde yapılacak ilân ve tebliğler için zabıt tutmak lâzımdır.

MADDE 8 — Yabancı memleketlerden alınması zarurî olan eşya için ilân müddeti 45 günden aşağı olamaz. Yabancı memleketlerdeki isteklilerin de girmesi dairesince faydalı görülen artırma ve eksiltmelerde ikişer defadan az olmak şartile iki yabancı gazetesi ile de ilân mecburidir.

viz mebalığı tazammun eden münakasa ve müzayedede ve pazarlıklarda mahallî gazetelerden maada âmiri itanın intihap edeceği büyük şehirlerde çıkan gazete ile A fıkrasındaki şerait dahilinde ayrıca ilân yapılır. Bu iki gazeteden biri merkezde çıkan gazete olabilir.

C: (A) fıkrasında yazılı şehirlerden maada gazete çıkan yerlerde işbu gazetelerle ve umumî mahallerden işin taallük ettiği yerlere ve Hükümet veya işin taallük ettiği daire ve belediye daireleri kapılarına ilân varakaları yapıştırılması ve şehirlerin pazar kurulan günlerinde belediye tellâlma nida ettirilmesi suretleriyle (bu kabîl şehirlerdeki gazeteler gündelik olarak çıkarıldıkları takdirde diğer şekillerdeki ilânlar yapılmakla beraber gazete ile kaç defa ilân edilebilmiş ise o kadarla iktifa olunur.)

H: Gazete çıkmayan şehir ve kasabalarda (B) fıkrasının gazetelerle ilâna taallük etmeyen ahkâmı dairesinde iera olunur. Nahiye ve köylerde bulunan millî emlâk ve arazinin satış ve icarlarında yukarıda yazılan şekillerde yapılacak ilânların bu emlâk ve arazinin bulunduğu mahaller ihtiyar heyetlerine ayrıca tebliği mecburidir.

Gazetelerdekinden maada yapılacak ilân ve tebliğler için zabıt tutulmak lâzımdır.

MADDE 9 — Ecnabi memleketlerden temini zarurî olan eşya için ilân müddeti kırk beş günden aşağı olamaz. Ecnabi memleketlerdeki taliplerin de iştiraki dairesince faideli görülen müzayedede ve münakasalarda ikişer defadan az olmamak şartile iki ecnabi gazetesi ile de ilân mecburidir.

MADDE 10 — Çabuk bozulur nevinden olan mevat müzayedelerile 46 ncı maddenin A, D, F ve H fıkralarından maada fıkraları mucibince pazarlıkla yapılacak ihalelere müteallik ilânlar mubayaa komisyonlarınca ihtiyaca göre azaltılabilir. Bu takdirde azaltma esbabı bir zabıtle tesbit olunur.

MADDE 9 — Çabuk bozulan neviden olan maddelerin satışlarıyla 46 ncı maddenin A, D, F, H. fıkralarından başka fıkralarına göre pazarlıkla yapılacak hilelere ait ilânlar alım komisyonunca ihtiyaca göre azaltılabilir. Bu takdirde azaltma sebepleri bir zabıtle tesbit olunur.

MADDE 10 — İlanlarda aşağıdaki noktaların konulması şarttır:

A) Taahhüt edilecek şeyin cinsi, mahiyet ve miktarı, tahmin veya keşfedilen bedelleri,

B) Şartname, plân, model, haritaların ve diğer evrakın bedelli veya bedelsiz nereden alınacağı,

C) Alım, satım veya pazarlığın hangi tarih ve gün ve saatte hangi yer ve dairede olacağı,

D) Alım satımın kapalı zarf usulile veya açık surette mi yapılacağı,

E) Muvakkat teminat miktarı,

F) İsteklilerden bazı vesikalar istenildiği hallerde bu vesikaların nelerden ibaret olduğu,

G) Kapalı zarf usulile yapılacak alım ve

MADDE 9 — Çabuk bozulan neviden olan maddelerin satışlarla 45 inci maddenin A, D, F, H, fıkralarından başka fıkralarına göre pazarlıkla yapılacak ihalelere ait ilânlar alım komisyonunca ihtiyaca göre azaltılabilir. Bu takdirde azaltma sebepleri bir zabıtla tesbit olunur.

MADDE 10 — İlânlarda aşağıdaki noktaların konulması şarttır:

A) Taahhüt edilecek şeyin cinsi, mahiyet ve miktarı, tahmin veya keşfedilen bedelleri,

B) Şartname, plân, model, haritaları ve diğer evrakın bedelli, veya bedelsiz nereden alınacağı,

C) Artırma veya pazarlığın hangi tarih ve saatte hangi yer ve dairedé olacağı,

D) Aartırma ve eksiltmenin kapalı zarf usulile veya açık surette mi yapılacağı,

E) Muvakkat teminat miktarı,

F) İsteklilerden bazı vesikalar istenildiği halde bu vesikaların nelerden ibaret olduğu,

G) Kapalı zarf usulile yapılacak artırma ve eksiltmelerde teklif mektuplarının hangi tarih, gün ve saate kadar nereye verileceği.

MADDE 11 — İlânlara aşağıdaki noktaların dercedilmesi şarttır:

A: Taahhüt edilecek şeyin cins, mahiyet ve miktarı muhammen veya keşif bedelleri.

B : Şartname, plân, model ve haritaların ve diğer evrakın nereden alınacağı.

C : Müzayede, münakasa veya pazarlığın hangi tarih ve gün ve saatte ve hangi mahal ve mevkide yapılacağı.

D : Müzayede veya münakasanın kapalı zarf usulile veya alenî surette mi yapılacağı.

F : Muvakkat teminat miktarı.

H : Taliplerden bazı vesaik istenilen ahvalde bu vesikalardan nelerden ibaret olduğu.

Z : Kapalı zarf usulile yapılacak müzayede veya münakasalarda teklif mektuplarının hangi tarih, gün ve saate kadar nereye verileceği.

MADDE 12 — Ciheti askeriyece yapılacak ilânlarda âmiri ita tarafından mahzuru görülen nokta zikrolunmayabilir.

MADDE 13 — İlânların icrasından sonra şartnamelerde gerek umumî fiata tesir edecek gerek model, plân ve diğer merbutatına taallük eyleyecek her hangi tadilât yapılması caiz değildir. Şayet böyle bir tadil icrasına zaruret hâsıl olursa keyfiyet esbabı mucibeli zabıt varakası ile tesbit ve müzayede ve münakasa umumî ahkâmı dairesinde yeniden ilân olunur.

MADDE 14 — Müzayede ve münakasa için tayin edilen ihale günü bayram veya tatil günlerine tesadüf ettiği takdirde ilâna lüzum kalmaksızın müzayede veya münakasa tatili takip eden günde yapılır.

satımlarda teklif mektuplarının hangi tarih, gün ve saate kadar nereye verileceği.

MADDE 11 — Askerî ihtiyaçlar için yapılacak ilânlarda birinci derecedeki ita âmiri tarafından mahzurlu görülen noktalar ilân olunmayabilir.

MADDE 12 — İlânlar yapıldıktan sonra şartnamelerde fiata tesir edecek şeylerle model, plân ve diğer bağlı kâğıtlar üzerinde değişiklik yapılamaz. Şayet böyle bir değişiklik yapılmasına sebep ve zaruret görülürse bu sebep ve zaruretlere bir zabıt varakası ile tesbit ve evvelce yapılan ilânlar yok sayılarak yeniden ilân olunur.

MADDE 13 — Alım ve satım için tayin edilen ihale günü bayram veya tatil günlerine düşerse tekrar ilâna lüzum kalmaksızın alım veya satım tatilden sonra gelen ilk iş gününde yapılır.

MADDE 14 — 7, 8 ve 9 uncu maddelerdeki kayıt ve şartlara uymayarak yapılan ilânlar hükümsüzdür. Bu takdirde ilânın yeniden yapılması lâzımdır. Aksi halde yapılan ihaleler fesholunur. Ancak işin müstaceliyetine veya ihalenin Devlet için menfaatli olduğuna göre İcra Vekilleri Heyetince kabulüne karar verilen ihale muteber sayılır. İhalenin feshi takdirinde müteahhidin fesih tarihine kadar tahakkuk etmiş istihkakı varsa verilir ve hükmen tahakkuk edecek hakikî zararları vazife sahibi ve mesul memurlara rücu hakkı üzere Devletçe tazmin olunur. İlânın kanundaki şekillere uygun olmasından dolayı vazife sahibi memurlarla ko-

MADDE 11 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13 — Artırma ve eksiltme için tayin edilen ihale günü bayram veya tatil günlerine düşerse tekrar ilâna lüzum kalmaksızın artırma veya eksiltme tatilden sonra gelen ilk iş gününde yapılır.

MADDE 14 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15 — 8, 9, 10 uncu maddelerdeki kayıt ve şartlara riayet edilmeden yapılan ilânlar hükümsüzdür. Bu takdirde ilânın yeniden icrası lâzımdır. Aksi halde yapılan ihaleler fesholunur. Ancak işin müstaceliyetine veya ihalenin Devlet için menfaatli olmasına binaen İcra Vekilleri Heyetince kabulüne karar verilen ihaleler muteberdir.

İhalenin feshi takdirinde müteahhidin fesih tarihine kadar tahakkuk etmiş istihkakı varsa tesviye ve hükmen tahakkuk edecek hakikî zararları vazifedar ve mesul memurlara rücu hakkı baki olmak üzere Devletçe tazmin olunur. İlânın kanunî şekillere tevfiğ edilmemesinden dolayı vazifedar memurlarla komisyon azası hakkında cezaî takibat yapılmakla beraber ihalenin feshi dolayısıyla Devletçe bir zarar husule gelmiş ise bu zarar da müsebbiplerinden hükmen tazmin ettirilir.

Muhammen bedel

MADDE 16 — Satın alınacak veya satılacak veyahut kiraya verilecek eşya, levazım ve gayrimenkuller ile muayyen tarifesi olmayan vesaitle icra ettirilecek nakliyatın muhammen bedelleri ve inşaat ve tamirat ve imalâtın keşif bedelleri müzayedede veya münakasanın ilânından evvel 28 inci maddede yazılı komisyonlar marifetile ticaret odası, borsa, vilâyet ve belediye idare meclisleri tarafından veya ihtisas erbabından veya ehli hibreden tahkik ve tesbit edilerek bu hususta bir zabıt tanzim ve evrakı esasiye arasında hifzolunur. Ancak inşaat, tamirat ve imalâtın ait olduğu dairelerce yapılmış nizamnameleri bulunduğu takdirde bunlarla iktifa edilir.

Tahmin muamelâtının sureti icrası hakkında Maliye vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek talimatname hilâfında hareket edenler ceza kanununun 240 nci maddesi mucaibince cezalandırılır.

misyon azası hakkında ceza takibatı yapılmakla beraber ihalenin feshi dolayısıyla Devlete bir zarar husule gelmiş ise bu zarar sebep olanlara hükmen tazmin ettirilir.

Bedel tahmini

MADDE 15 — Satın alınacak veya satılacak veyahut kiraya verilecek eşya, levazım ve gayrimenkuller ile muayyen tarifesi olmayan vasıtalarla yapılacak nakil işlerinin tahmin edilmiş bedelleri ve inşaat ve tamir ve imal işlerinin keşif bedelleri alım ve satımın ilânından evvel 28 inci maddede yazılı komisyonlar tarafından borsa, ticaret dairesi, belediye veya fen adamlarından ve ehlihibreden tahkik edilir veya işin icaplarına göre bu teşekküllerden her hangi birisine tesbit ettirilir ve bu hususta bir zabıt varakası yapılarak asıl evrak arasında saklanır. Ancak inşaat, tamir ve imal işlerinin ait olduğu dairelerce bu işler için yapılmış kanun ve nizamnameleri bulunduğu takdirde bunlarla iktifa olunur.

Bu kanunun neşrinden sonra tahmin işlerinin nasıl yapılacağı hakkında bir İcra Vekilleri Heyetinin kararnamesi yapılır.

Teminat

MADDE 16 — İnşaat, tamir, imal, nakil ve kira işleriyle alış ve satışlara gireceklerden tahmin ve keşfedilen bedel üzerinden aşağıdaki nisbetlere göre muvakkat teminat alınır:

Tahmin veya keşif bedeli :

A - (50 000) liraya kadar olan işler için % 7,5,

B - Elli bin liradan iki yüz elli bin liraya kadar olan işlerin elli bin lirası için % 7,5 ve üst tarafı için yüzde beş,

C - İki yüz elli bin liradan bir milyon liraya kadar olan işlerin iki yüz elli bin lirası için (B) fıkrasına göre, üst tarafı için yüzde dört,

D - Bir milyon liradan fazla işlerin bir milyon liraya kadar olan parçası için (C) fıkrasına göre ve üst tarafı için yüzde üç,

Bedel tahmini

MADDE 15 — Satın alınacak veya satılacak veyahut kiraya verilecek eşya, levazım ve gayrimenkuller ile muayyen tarifesi olmayan va-sıtalarla yapılacak nakil işlerinin tahmin edilmiş bedelleri ve inşa ve tamir ve imar işlerinin keşif bedelleri artırma ve eksiltme ilânından evvel 28 nci maddede yazılı komisyonlar tarafından borsa, ticaret dairesi, belediye veya fen adamlarından ve ehli hibreden tahkik edilir veya işin icaplarına göre bu teşekküllerden her hangi birisine tesbit ettirilir ve bu hususta bir zabıt varakası yapılarak asıl evrak arasında saklanır. Ancak inşa, tamir ve imal işlerinin ait olduğu dairelerce bu işler için yapılmış kanun ve nizamnameleri bulunduğu takdirde bunlarla iktifa olunur.

Bu kanunun neşrinden sonra tahmin işlerinin nasıl yapılacağı hakkında bir İcra Vekilleri Heyetinin kararnameyi yapılır.

Teminat

MADDE 16 — İnşa, tamir, imal, nakil ve kira işleriyle alış ve satıslara gireceklerden tahmin ve keşfedilen bedel üzerinden %7,5 nisbetinde muvakkat teminat alınır.

Teminat

MADDE 17 — Müzayede veya münakasaya iş-tirak edeceklerden aşağıdaki nisbetler dairesinde muvakkat teminat alınır:

A : 50 000 liraya kadar olan inşaat, tamirat, imalât, mubayaat, nakliyat, satışlar için tahmin veya keşif bedelinin yüzde yedi buçuk;

B : 50 000 liradan 250 000 liraya kadar olan işlerin 50 000 lirası için yüzde yedi buçuk ve mütebakisi için yüzde beş;

C : 250 000 liradan 1 000 000 liraya kadar olan işlerin 250 000 lirası için B fıkrası mucibince, üst tarafı için yüzde dört;

D : 1 000 000 liradan fazla işlerin bir milyon lirası kadar olan kısmı için C fıkrası mucibince, mütebakisi için yüzde üç.

Bankaların verecekleri teminat mektuplarından gayri teminat akçelerinin talipler tarafından doğrudan doğruya mal sandıklarına yatırılması mecburidir. Komisyonlar teminat akçelerini alamazlar. Uhdelerine ihale yapılanların teminat mektupları ihaleyi müteakip mal sandıklarına teslim, ihale yapılmayan taliplerin muvakkat teminatları derhal kendilerine iade edilir.

MADDE 18 — Katî teminat ihale bedeli üzerinde on yedinci maddedeki nisbete göre hesap edilecek miktarın iki mislidir ve ihaleyi müteakip 25 inci maddede gösterilen müddet zarfında ve mukavelenin imzasından mukaddem verilir.

MADDE 19 — 50 000 lirayı geçen alelûmum inşaat, tesisat, tamirat için alınmış olan muvakkat teminat akçesi müteahhide istihkakına mahsuben yapılacak tediyattan yüzde on tevkifi suretile katî teminat miktarına iblâğ edilir. Tevkifat bu miktara baliğ olunca artık yüzde onlar alıkonulmaz.

MADDE 17 — Muvakkat teminat olarak şunlar alınır:

A - Tedavülde olan Türk parası,

B - (Hükûmetçe tayin edilecek bankaların şartnamelerinde veya mukavelenamede geri verilmesi şart bulunan müddet ve işe göre tayin edilecek bir müddetle verecekleri) teminat mektupları,

C - İstikrazı dahilî, Ergani demiryolları istikrazı veya bunların evsafında çıkarılacak Devlet tahvilleri, Devlet bütçesinden ödenmeleri meşrut faizli kısa vadeli (on beş seneye kadar) Hazine tahvil veya bonoları resûlmalinden kalan kısmın itibarî kıymeti üzerinden,

D - Hükûmetçe tayin edilecek sair Millî esham ve tahvilât (Bu esham ve tahvilât muameleye en yakın borsa cetvelleri üzerinden % 15 noksanile),

E - Posta nakli işlerinde miktar ne olursa olsun ve diğer işlerde beş yüz bin liradan yukarı olan taahhütlerde birinci derece ve sırada ipotek edilmiş gayrimenkuller,

Bankaların verecekleri muvakkat teminat mektuplarından başka teminat akçeleriyle nakit mahiyetindeki evrakın alım satma girecekler tarafından doğrudan doğruya malsandıklarına yatırılması mecburidir. Bunları komisyonlar alamaz. Üzerlerine ihale yapılanların teminat mektupları ihaleden sonra malsandıklarına teslim edilir ve üzerlerine ihale yapılmayan taliplerin muvakkat teminatları hemen geri verilir.

MADDE 18 — Katî teminat, ihale bedeli üzerinden on altıncı maddedeki nisbete göre hesap edilecek miktarın iki mislidir ve ihaleden sonra yirmi beşinci maddede gösterilen müddet içinde ve mukavelenin imzası ile beraber verilir.

MADDE 19 — 50 000 lirayı geçen bütün inşaa, tesis, tamir işleri için alınmış olan muvakkat teminat, müteahhide istihkakına karşı verilecek paralardan % 10 alıkonularak katî teminat miktarına çıkarılır.

Keşfin ve mukavelenin dışında kalmış fakat yapılması ihaleden sonra kararlaştırılmış işler için katî teminat artan iş nisbetinde arttırılır.

Ancak keşif ve mukavelenin dışındaki iş bedeli ihale bedelinin muhasebei umumiye kanununun 135 inci maddesi mucibince yüzde yir-

MADDE 17 — Muvakkat teminat olarak şunlar alınır:

A) Tedavülde olan Türk parası,

B) (Hükûmetçe tayin edilecek bankaların şartnamelerde veya mukavelenamede geri verilmesi şart bulunan müddet ve işe göre tayin edilecek bir müddetle verecekleri) teminat mektupları,

C) Kanunu mahsuslarla teminat olarak kabulleri teviz edilen Hazine bono, eşam ve tahvilleri,

D) Posta nakil işlerinde miktar ne olursa olsun taahhütlerde birinci derece ve sırada ipotek edilmiş gayrimenkuller.

Bankaların verecekleri muvakkat teminat mektuplarından başka teminat akçeleriyle nakit mahiyetindeki evrakın artırma ve eksiltmeye girecekler tarafından doğrudan doğruya malsandıklarına yatırılması mecburidir.

Bunları komisyonlar alamaz. Üzerlerine ihale yapılanların teminat mektupları ihaleden sonra malsandıklarına teslim edilir ve üzerlerine ihale yapılmayan taliplerin muvakkat teminatları hemen geri verilir.

MADDE 18 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19 — 50 bin lirayı geçen bütün inşaa tesis, tamir işleri için alınmış olan muvakkat teminat, müteahhide istihkakına karşı verilecek paralardan % 10 alıkonularak kati teminat miktarına çıkarılır.

Keşfin ve mukavelenin dışında kalmış fakat yapılması ihaleden sonra kararlaştırılmış işler için kati teminat artan iş nisbetinde artırılır.

Ancak keşif ve mukavelenin dışındaki iş bedeli ihale bedelinin muhasebei umumiye kanununun 135 inci maddesi mucibince % 20 sini ge-

misini geçerse yeniden münakasa açılır. Bütün temel işlerinde ihaledeki fiyat indirme göz önünde tutularak işin ehemmiyetli ve acele oluşuna göre % 20 yi geçerse dahi pazarlık suretile mukavele miktarını arttırmaya Heyeti Vekile salâhiyettardır.

Müteahhitle uyuşulmazsa veya ilâve edilecek kısım temel işlerinden başka yerlerde olup bedeli % 20 yi geçerse esas mukavele fesih ve yeniden bütün iş için eksiltme işi yapılır ve başka bir müteahhide ihale edilirse muvafakati halinde eski müteahhidin o işe yarayan eşya ve levazımı hakiki bedellerile yeni müteahhide devrettirilir ve eski müteahhide fesih sebebiyle zararı varsa ihale bedelinin % 5 ine kadar tazminat verilebilir.

İkinci ihale birinci müteahhide verildiğinde bu mecburiyetler yoktur. Son fıkraya göre mukavelelerin fesih ve yeniden fiyat indirme işi için vilâyetlerce Dahiliye vekâletinden müsaade alınır.

MADDE 20 — 46 ncı maddenin (H) fıkrasında yazılı hallerden başka pazarlık suretile yapılacak ihalelerde katî teminat akçesi alınır. Ancak ihale gününden itibaren üç gün içinde teslim edilecek şeyler için teminata lüzum yoktur.

MADDE 20 — 46 ncı maddenin A fıkrasında yazılı ahvalden maada pazarlık suretile yapılacak ihalelerde katî teminat akçesi alınır. Ancak ihale günü teslim edilecek mevât için teminata lüzum yoktur.

MADDE 21 — Müddeti iki seneye kadar olan orman ihalelerinde muvakkat teminat akçesi bir senelik bedel müddetinin yüzde yedi buçuğu iki seneden beş seneye kadar olan ihalelerde yüzde on beşi ve beş senelikten fazla olan ihalelerde yüzde ellisi olarak alınır. Katî teminat ihalenin icrasından sonra bu miktarların iki misline iblâğı suretile istifa olunur.

MADDE 21 — Müddeti iki seneye kadar olan orman ihalelerinde muvakkat teminat akçesi bir senelik ihale bedelinin yüzde yedi buçuğu, iki seneden beş seneye kadar olan ihaleler de bir seneliğin % 15 i olarak alınır. Katî teminat ihale yapıldıktan sonra bu miktar iki misline çıkarılarak alınır. İhale bedelinden borcu olmayanlara teminatlarının her seneye düşen miktarı sene sonunda geri verilebilir.

MADDE 22 — Müddeti üç seneye kadar olan berrî ve bahrî posta nakliyatı münakasalarından muvakkat teminat bir senelik muhammen bedel üzerinden ve katî teminat bir senelik ihale bedeli üzerinden alınır. Teminat mukavele müddetinin inkızasına ve şayet ilişiği mevcut ise katma kadar alıkonulur.

MADDE 22 — Bir senelik kara ; deniz ; posta nakil işleri ihalelerinde muvakkat ve katî teminat bedelleri umumî hükümlere tâbidir. Ancak ihale bedeli tahmin edilen bedelden aşağı veya bedelsiz olduğu takdirde katî teminat tahmin edilen bedel üzerinden alınır. Mukavele bir kaç senelik olursa muvakkat teminat bir senelik tahmin bedelinin yüzde on beşi ve katî teminat ise bunun bir mislidir.

Teminat mukavele müddetinin sonuna ve şayet ilişiği varsa kesilinceye kadar alıkonulur.

Nakliyatı birinci fıkra mucibince meccanen

— 21 —
çerise işbu fazla miktar için yeniden eksiltme
açılır.

MADDE 20 — 45 inci maddenin (A) ve (H) fıkralarında yazılı ahvalden maada pazarlık suretile yapılacak ihalelerde katî teminat akçesi alınır. Ancak ihale günü teslim edilecek mevât için teminata lüzum yoktur.

MADDE 21 — Müddeti iki seneye kadar olan orman ihalelerinde muvakkat teminat akçesi bir senelik ihale bedelinin % 7,5 iki seneden fazla olan ihalelerde bir seneliğin % 15 i olarak alınır. Katî teminat ihale yapıldıktan sonra bu miktar iki misline çıkarılarak alınır. İhale bedelinden borcu olmayanlara teminatlarının her seneye düşen miktarı sene sonunda geri verilebilir.

MADDE 22 — Bir senelik kara, deniz, posta nakil işleri ihalelerinde muvakkat ve katî teminat bedelleri umumî hükümlere tâbidir. Ancak ihale bedeli tahmin edilen bedelden aşağı veya bedelsiz olduğu takdirde katî teminat tahmin edilen bedel üzerinden alınır. Mukavele bir kaç senelik olursa muvakkat teminat bir senelik tahmin bedelinin % 15 i ve katî teminat ise bunun iki mislidir.

Teminat mukavele müddetinin sonuna ve şayet ilişkisi varsa kesilinceye kadar alınır.

Nakliyatı birinci fıkra mucibince meccanen

MADDE 23 — Teminat olarak:

A : Tedavülde olan Türk parası,

B : Hükümetçe tayin edilecek bankaların bilâmüddet verecekleri teminat mektupları,

C : Hükümetçe tayin edilecek esham ve tahvilât (Borsa fiatından yüzde yirmi beş noksanile).

D : İstikrazı dahili tahvili (muharrer kıymeti üzerinden).

H : Birinci derece ve sırada ipotek edilmiş gayrimenkuller (yalnız katî teminat olarak) alınır. Posta nakliyatı ihalelerinde emlâkin muvakkat teminat olarak ta kabulü caizdir. Muvakkat ve katî teminat verildikten sonra başka nevi teminatla değiştirilemez.

Gayrimenkullerin ipotek kıymeti vergiye esas olan kıymetinin yüzde yirmi beş noksanıdır. Birinci derecede ipotek edilen emlâkin kıymetlerinden fazla kalan miktarı yine Devlet müzayede veya münakasalarına ikinci veya müteakip derece ipotek edilebilir. Esham ve tahvilât olan teminat kıymetlerinde % 25 den ziyade tenezzül vukuunda müteahhide adiyen yapılacak tebligatın ertesi gününden itibaren on gün zarfında teminatını kanunî miktara iblâğa mecburdur. Aksi takdirde protesto keşidesine ve hüküm istihsaline hacet kalmaksızın âkit olan makam mukaveleyi fesheder.

MADDE 24 — Taahhüt azamî ve asgarî miktarlar üzerinden yapılmış ise teminat azamî miktar üzerinden alınır.

MADDE 25 — İcrası komisyonların salâhiyeti dahilinde bulunan ihalelerde ihale tarihinden vekâletlerin tasdikına mütevakkıf olan işlerde ihale kararının alâkadarın kendisine veya kanunî ikametgâhına tebliği tarihinden itibaren resmî tatil günleri hariç olmak üzere sekiz gün zarfında müteahhit muvakkat teminatını katî teminat miktarına iblâğa ve yine tebliğ tarihinden itibaren on gün zarfında bütün masrafları kendisine ait olmak üzere mukavele tanzim ve noterliğe tes-

veya muhammen bedelden noksan bir bedelle deruhde eden posta sürücülüğü müteahhitlerinin bilâhare her hangi bir bedel takdiri hakkında vaki olacak talep ve itirazları kabul olunmaz ve taahhütlerini ifa etmedikleri takdirde haklarında bu kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 23 — 17 inci maddede sayılı ve muvakkat teminat olabilen kıymetlerle birinci derece ve sırada ipotek edilmiş gayrimenkuller bütün ihaleler için katî teminat olarak alınır. Katî teminat verildikten sonra başka nevi teminatla değiştirilemez. Ancak muvakkat teminat, verildikten sonra katî teminat sırasında değiştirilebilir. Gayrimenkullerin ipotek kıymeti bina ve arazi vergisi kanunlarındaki kıymetin yüzde yirmi eksiğidir. Birinci derecede ipotek edilen emlâkin kıymetinden fazla olan miktarı yine Devlet alm satımlarına ikinci veya sonra gelen derecelerde ipotek edilebilir.

17 inci maddenin (D) fıkrasında yazılı esham ve tahvilât kıymetinde % 15 ten fazla düşkünlük olursa müteahhit dairesince doğrudan doğruya yapılacak tebligatın ertesi gününden itibaren on gün içinde, teminatını kanunun istediği miktara çıkarmağa mecburdur. Aksi takdirde protesto çekmeğe ve hüküm almağa hacet kalmaksızın akti yapan daire mukaveleyi feshedebilir.

MADDE 24 — Taahhüt azamî ve asgarî miktarlar üzerinden yapılmış ise teminatta daire muhayyer ise azamî ve müteahhit muhayyer ise asgarî miktar üzerinden alınır.

MADDE 25 — Yapılması komisyonların salâhiyeti içinde bulunan ihalelerde ihale tarihinden ve vekâletlerin tasdikına bağlı olan işlerde ihale kararının kendisine veya kanunî ikametgâhına tebliği tarihinden itibaren tatil günleri sayılmamak üzere on beş gün içinde müteahhit muvakkat teminatı katî teminat miktarına çıkarmağa ve şartnamede yazılı masrafları müteahhide ait olmak üzere mukavele yapmağa ve noterliğe tescil ettirerek alâkalı daireye vermeğe mecbur-

veya muhammen bedelden noksan bir bedelle deruhde eden posta sürücülüğü müteahhitlerinin bilâhare her hangi bir bedel takdiri hakkında vaki olacak talep ve itirazları kabul olunmaz ve taahhütlerini ifa etmedikleri takdirde haklarında bu kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 23 — 17 nci maddede sayılı ve muvakkat teminat olabilen kıymetlerle birinci derece ve sırada ipotek edilmiş gayrimenkuller bütün ihaleler için katî teminat olarak alınır. Katî teminat verildikten sonra başka nevi teminatla değiştirilemez. Ancak muvakkat teminat, verildikten sonra katî teminat sırasında değiştirilebilir. Birinci derecede ipotek edilen emlakın kıymetinden fazla olan miktarı yine Devlet artırma ve eksiltmelerine ikinci veya sonra gelen derecelerde ipotek edilebilir.

Gayrimenkullerin ipotek kıymeti bina ve arazi vergisi kanunlarındaki kıymetin % 20 eksigidir.

MADDE 24 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25 — Yapılması komisyonların salâhiyeti içinde bulunan ihalelerde ihale tarihinden ve vekâletlerin tasdikına bağlı olan işlerde ihale kararının kendisine veya kanunî ikametgâhına tebliğ tarihinden itibaren tatil günleri sayılmamak üzere on beş gün içinde müteahhit muvakkat teminatı katî teminat miktarına çıkarmaya ve şartnamede yazılı masrafları müteahhide ait olmak üzere mukavele yapmaya ve noterliğe tescil ettirerek alâkalı daireye vermeğe mecbur-

cil ettirerek alâkadar daireye tevdi mecburdur.

Müteahhitler bu mecburiyete riayet etmediği veya mukavelenin akit ve tescilinden sonra taahhüdünden nükûl eylediği takdirde protesto keşidesine ve bir gûna hüküm istihsaline hacet kalmaksızın ihale münfesi ve muvakkat ve mevcut ise katî teminatı:

1 : Nakit ise doğrudan doğruya,

2 : Banka kefaleti ise bankadan tahsil edilerek,

3 : Esham ve tahvilât ise borsada satılarak,

4 : Gayrimenkul ise umumî hükümlere tevfi kan müzayedeye çıkarılarak.

Hazineye irat kaydolunur. Tasdik kararlarının vekâletlerden vürudu tarihinden itibaren üç gün zarfında müteahhide veya ikametgâhı kanunisine tebliği mecburidir. Bu müddet zarfında müebir sebepler olmaksızın tebliğatı yapmayanlar hakkında inzibatî ceza tatbik edilmekle beraber tebliğatın yapılmamasından Hazineye bir zarar tevellüt eder ise müsebbiplerine tazmin ettirilir.

MADDE 26 — Taksitle satılan millî emlak teminat verildikten sonra Hazine adına birin-

dur. Bu müddet zarfında alâkalı daire dahi bu mukavelenin tanzim, imza ve tescili hususunda kendisine düşen bütün vazifeleri yapmakla mükelleftir. Müteahhitler bu mecburiyete riayet etmediği veya mukavelenin akit veya tesciline yanaşmadığı takdirde protesto çekmeğe ve hüküm almağa hacet kalmaksızın ihale feshedilir ve muvakkat teminatı:

1 - Nakit ise doğrudan doğruya,

2 - Banka kefaleti ise bankadan tahsil edilerek,

3 - Esham ve tahvilât ise borsada satılarak,

4 - Gayrimenkul ise umumî hükümlere göre paraya çevrilerek,

Hazineye irat koydolunur.

Alâkadar daire ihaleden sonra kendisine ait mükellefiyeti yapmadığı takdirde müteahhit ihale tarihinden itibaren on beş gün tamandıktan sonra taahhüdünden feragat etmeğe salâhiyetlidir. Bu salâhiyeti ihale tarihinden itibaren nihayet bir ay zarfında işin taallûk ettiği daireye yazı ile bildirmek suretile kullanılır. Bu takdirde sebebiyet veren daireden teminat için ihtiyar eylediği masrafı istemeğe hak kazanır.

Müteahhit, mukavele yapıldıktan ve bu hükümdeki muameleler tamamlandıktan sonra taahhüdünden vazgeçerse protesto çekmeğe ve hüküm almağa hacet kalmaksızın katî teminat yukarıdaki hükümlere göre Hazineye irat kaydedilir.

Ancak ikinci defa yapılan alım satım daha masraflı olursa bu zararın teminattan fazla kalan miktarı hükmen müteahhidin emvaline müraعاتle tahsil edilir. Zarar noksan olduğunda teminattan bir şey geri verilmez.

Alâkadar daire mukavele ve şartname ile kendisine düşen vazifeleri yerine getirmezse, müteahhit aynı hâdiseden dolayı kendisine bu kanunla tahmil edilen malî mesuliyet derecesinde tazminat isteyebilir.

Tasdik kararlarının vekâletlerden gelmesi tarihinden itibaren üç gün içinde müteahhide veya kanunî ikametgâhına tebliğ mecburidir. Bu müddet içinde müebir sebepler olmaksızın tebliğatı yapmayanlar hakkında inzibat cezası tatbik edilmekle beraber tebliğin yapılmamasından Hazineye bir zarar düşerse sebep olanlara ödetirilir.

MADDE 26 — Taksitle satılan millî emlak teminat verildikten sonra Hazine adına birinci

dür. Bu müddet zarfında alâkalı daire dahi bu mukavelenin tanzim, imza ve teesili hususunda kendisine düşen bütün vazifeleri yapmakla mükelleftir. Müteahhitler bu mecburiyete riayet etmediği veya mukavelenin akit veya tesciline yanaşmadığı takdirde protesto çekmeğe ve hüküm almağa hacet kalmaksızın ihale feshedilir ve müvakkat teminatı,

1 - Nakit ise doğrudan doğruya,

2 - Banka kefaleti ise bankadan tahsil edilerek,

3 - Esham ve tahvilât ise borsada satılarak,

4 - Gayrimenkul ise umumî hükümlere göre paraya çevrilerek,

Hazineye irat kaydolunur.

Alâkadar daire ihaleden sonra kendisine ait mükellefiyeti yapmadığı takdirde müteahhit ihale tarihinden itibaren 15 gün tamamlandıktan sonra taahhüdünden feragat etmeğe salâhiyetlidir. Bu salâhiyeti ihale tarihinden itibaren nihayet bir ay zarfında işin taallûk ettiği daireye yazı ile bildirmek suretile kullanılır. Bu takdirde sebebiyet veren daireden teminat için ihtiyar eylediği masrafları istemeğe hak kazanır.

Müteahhit, mukavele yapıldıkta ve bu hükümdaki muameleler tamamlandıktan sonra taahhüdünden vaz geçerse protesto çekmeğe ve hüküm almağa hacet kalmaksızın katî teminat yukarıki hükümlere göre Hazineye irat kaydedilir.

Ancak ikinci defa yapılan artırma ve eksiltme daha masraflı olursa bu zararın teminattan fazla kalan miktarı hükmen müteahhidin emvaline müracaatla tahsil edilir. Zarar noksan olduğunda teminattan bir şey geri verilmez.

Alâkadar daire mukavele ve şartname ile kendisine düşen vazifeleri yerine getirmese, müteahhit aynı hâdiseden dolayı kendisine bu kanunla tahmil edilen malî mesuliyet derecesinde tazminat isteyebilir.

Tasdik kararlarını vekâletlerden gelmesi tarihinden itibaren üç gün içinde müteahhide veya kanunî ikametgâhına tebliğ mecburidir. Bu müddet içinde mecbir sebepler olmaksızın tebliğatı yapmayanlar hakkında inzibat cezası ve zabitan ve askerî memurlar hakkında askerî ceza kanunu ahkâmı tatbik edilmekle beraber tebliğin yapılmamasından Hazineye bir zarar düşerse sebep olanlara ödettilir.

MADDE 26 — Aynen kabul edilmiştir.

ci derecede ipotek edilmek şartile müşteri namına ferağ ve teminat akçesi birinci taksite mahsup edilir. Müşteri vaki davete rağmen teferruğ muamelesinin icrasına yanaşmazsa ihale münfesi sayılarak verdiği teminat akçeleri 25 inci maddeye tevfikan irat kayıt ve satılan gayrimenkul yeniden müzayedeye vazolunur.

İkinci müzayede ve ihale neticesinde takarrür edecek bedel birinci bedelden az olduğu takdirde iki bedel arasındaki fark hükmen birinci müşteriden tahsil edilir. Bu ikinci müzayedeye iki ay zarfında başlanması şarttır.

Ferağdan sonra müşteri taksitleri miadında vermezse gayrimenkuller umumî hükümlere tevfikan satılarak Hazine matlubu istifa ve kalırsa fazlası müşteriye reddolunur. Şayet Hazine zararı husule gelmişse bu zarar hükmen müşteriden alınır. Satılan gayrimenkul ferağın icrasından evvel müşteriye teslim edilemez.

MADDE 27 — Taahhüdün tamamen ve şartnameye muvafık olarak ifa edildiği usulen sabit olduktan ve inşaat, tesisat ve tamiratta kabulü katî muamelesi yapıldıktan ve ilişiği kesildikten sonra katî teminat derhal iade ve gayrimenkulün ipoteği fekkolunur.

Komisyonlar

MADDE 28 — Müzayede, münakasa ve pazarlıklar teşekkül tarzı aşağıda gösterilen komisyonlar tarafından yapılır:

A : Merkezde ait olduğu vekâlet veya müstakil umum müdürlük veya müesseseden alâkadar daire müdürü, muhasebe müdürü veya tevkil edecekleri memurlar ve mezkûr idareler memurlarından ayrıca intihap edilecek bir zat ve inşaaata ve nafra ve fen işlerine taallük eden

derecede ipotek edilmek şartile müşteri namının ferağ ve teminat akçesi birinci taksite mahsup edilir ve diğer taksitler miadında usulüne göre tahsil olunur. Ancak müşteri davet edildiği halde mazereti olmaksızın 15 gün içinde ferağ almağa yanaşmazsa ihale feshedilmiş sayılarak verdiği teminat akçesi 25 inci maddeye göre irat kayıt ve gayrimenkul yeniden satışa konulur. İkinci satış ve ihale neticesinde bulunan bedel birinci bedelden az olduğu takdirde muvakkat teminatı birinci ile ikinci bedel arasındaki farka karşılık tutulur. Ferağdan sonra müşteri taksitleri zamanlarında vermezse gayrimenkuller umumî hükümlere göre satılarak Hazinesinin alacağı tahsil ve kalırsa artanı müşteriye geri verilir. Şayet Hazineye zarar gelmişse bu zarar hükümle müşteriden alınır. Ancak bu ikinci satışa iki ay içinde başlanması şarttır. Satılan gayrimenkul ferağ yapılmadan evvel müşteriye teslim edilemez.

Taksitle satılan millî emlak ihale ve ferağdan evvel istimlak edildiği takdirde müşterinin muvakkat teminatı geri verilir. İhale ve ferağdan bir veya bir kaç taksit verildikten sonra istimlak yapıldığı takdirde istimlak bedeli kıymete esas olduğundan Hazine alacağı kesbi muacceliyet eder ve verilmiş taksitlerle istimlak bedeli ve yapılan intifa miktarları nazarı dikkate alınarak tarafeyn hesaplaşırlar. Anlaşamadıkları takdirde bu hesap neticesini mahkeme tayin eder.

MADDE 27 — Taahhüt tamam ve mukavele ile şartnameye uygun olarak yapıldığı usulüne göre sabit olduktan ve inşaat, tesis ve tamir işlerinde müteahhidin ilişiği kesilerek katî kabul muamelesi yapıldıktan sonra katî teminat derhal geri verilir ve gayrimenkulün ipoteği çözümlür.

Komisyonlar

MADDE 28 — Alım, satım ve pazarlıklar nasıl kurulacağı aşağıda gösterilen komisyonlarla yapılır:

A) Merkezde ait olduğu vekâlet veya umum müdürlük veya müesseseden alâkalı daire müdürü, muhasebe müdürü veya tevkil edecekleri memurlar ve bu idareler memurlarından ayrıca seçilecek bir zat ve inşaaata ve nafra ve fen işlerine taallük eden hususlarda bir fen

MADDE 27 — Aynen kabul edilmiştir.

Komisyonlar

MADDE 28 — Artırma ve eksiltme ve pazarlıklar nasıl kurulacağı aşağıda gösterilen komisyonlarca yapılır:

A) Merkezde ait olduğu vekâlet veya umum müdürlük veya müessesede alâkalı daire müdürü, muhasebe müdürü veya tevkil edecekleri memurlar ve bu idareler memurlarından ayrıca seçilecek bir zat ve inşaata ve nafıa ve fen işlerine taallük eden hususlarda bir fen memuru veya o

hususatta mütehasıs bir fen memuru,

B : Vilâyet ve kazalarda işin ait olduğu idare şubesinin en büyük memuru ile vilâyet veya kazanın en büyük mal memuru veya tevkil edecekleri memurlar belediye meclisleri tarafından kendi aralarından müntehap bir aza ve inşaata ve nafıa ve fen işlerine taallûk eden hususatta mütehasıs bir fen memuru.

(İş maliyeye taallûk ettiği takdirde bu komisyona idare heyetinin mal memurlarından maada olan azası arasında heyetçe müntehap diğer bir aza intihap eder.)

C : Millî emlâk satış ve icarlarında vilâyet ve kazalarda en büyük mal memurunun riyaseti altında tapu müdür veya memuru ve belediye meclisleri tarafından kendi aralarından müntehap bir aza. .

Askerî müzayede ve münakasa komisyonları azasının adedi ve teşekkül tarzı Millî Müdafaa ve Maliye vekâletlerince müştereken tertip edilecek bir talimat ile tayin olunur.

D : Vilâyet ve kazalarda müstakil müesseselerde :

1 - Bu müessesenin müstakil muhasebecisi varsa müessese veya dairenin en büyük âmiri veya tevkil edeceği memur muhasebeci ve mezkûr müessese veya daireden ayrıca intihap edilecek bir zat lüzum olduğu takdirde bir de mütehasıs.

2 : Müstakil müteaddit müesseselerin müşterek bir muhasebecisi bulunduğu takdirde, işin taallûk ettiği müessesenin en büyük âmiri muhasebeci veya tevkil edecekleri memurlar, o müessese müdürü tarafından kendi memurları arasından intihap edilecek bir zat lüzumu halinde bir de mütehasıs.

3 - Bir muhasebeciliğe merbut müteaddit müesseselerin yapacakları müşterek işler için muhasebeci de dahil olduğu halde o müesseselere intihap edilecek birer zatin iştirakile teşkil olunacak komisyon.

Vilâyetlerde merkez namna muvakkat surette yapılacak mubayaalar işin taallûk ettiği vekâlete mensup mahallî mubayaa komisyonları tarafından icra olunur. Taşra teşkilâtı bulunmayan vekâlet ve dairelere ait mubayaat mahallî dahiye komisyonları tarafından yapılır.

memuru veya o işin mütehasısı,

B) Vilâyet ve kazalarda işin ait olduğu idare şubesinin en büyük memuru ile vilâyet veya kazanın en büyük malmemuru veya tevkil edecekleri memurlar.

Belediye meclisleri tarafından kendi azası arasından seçilmiş bir zat ve inşaata ve nafıa ve fen işlerine taallûk eden hususatta bir fen memuru veya bir mütehasıs.

İş Maliyeye taallûk ettiği takdirde bu komisyona idare heyetinin malmemurlarından maada olan azası arasından heyetçe seçilmiş diğer bir aza intihap eder.

C) Millî emlâk satış ve icarlarında vilâyet ve kazalarda en büyük malmemurunun riyaseti altında tapu müdür veya memuru ve belediye meclisleri tarafından kendi azası arasından seçilmiş bir zat bulunur.

D - Askerî alım satım komisyonları azasının sayısı ve nasıl kurulacağı Millî Müdafaa ve Maliye vekâletlerince birlikte hazırlanacak bir kararname ile tayin olunur. Ancak muhasebe müdürlerinin veya muhasibi mesullerin veya bunların tevkil edecekleri bir zat bu komisyonlarda aza olması şarttır.

E - Vilâyet ve kazalardaki müstakil müesseselerde :

1 - Bu müessesenin müstakil muhasebecisi varsa müessese veya dairenin en büyük âmiri veya tevkil edeceği memur, muhasebeci ve mezkûr müessese ve daireden ayrıca seçilecek bir zat, lüzumuna göre bir de mütehasıs veya vukuf ehli,

2 - Müstakil bir kaç müessesenin müşterek bir muhasebecisi bulunduğu takdirde, işin taallûk ettiği müessesenin en büyük âmiri, muhasebeci veya tevkil edecekleri memurlar ile müessese müdürü tarafından kendi memurları arasından seçilecek bir zat ve lüzumuna göre bir de mütehasıs veya vukuf ehli,

3 - Bir muhasebeciliğe bağlı bir kaç müessesenin yapacakları müşterek işler için muhasebeci de içinde olduğu halde o müesseselerden seçilecek birer zatin iştiraklerle teşkil olunacak komisyon,

Vilâyetlerde merkez namna muvakkat surette yapılacak alışları işin taallûk ettiği vekâlete bağlı mahallî alım komisyonları yapar. Taşra teşkilâtı bulunmayan vekâlet ve dairelerin alış-

işin mütehassısı,

B) Vilâyet ve kazalarda işin ait olduğu idare şubesinin en büyük memuru ile vilâyet veya kazanın en büyük malmemuru veya tevkil edecekleri memurlar.

Belediye meclisleri tarafından kendi azası arasından seçilmiş bir zat ve inşaata ve nafra ve fen işlerine taallûk eden hususatta bir fen memuru veya bir mütehassısı.

İş maliyeye taallûk ettiği takdirde bu komisyona idare heyetinin malmemurlarından maada olan azası arasından heyetçe seçilmiş diğer bir aza intihap eder.

C) Millî emlak satış ve icarlarında vilâyet ve kazalarda en büyük malmemurunun riyaseti altında tapu müdürü veya memuru ve belediye meclisleri tarafından kendi azası arasından seçilmiş bir zat bulunur.

D) Askerî artırma ve eksiltme komisyonlarının kaç kişiden ibaret olacağı ve nasıl kurulacağı Millî Müdafaa ve Maliye vekâletlerince birlikte hazırlanacak ve İera Vekilleri Heyeti tarafından tasdik olunacak bir kararname ile tayin olunur. Ancak muhasebe müdürlerinin veya muhasibi mesullerin veya bunların tevkil edecekleri bir zatın bu komisyonlarda aza olarak bulunması şarttır.

E) Vilâyet ve kazalardaki müstakil müesseselerde :

1 - Bu müessesenin müstakil muhasebecisi varsa müessese veya dairenin en büyük âmiri veya tevkil edeceği memur, muhasebeci ve mezkûr müessese ve dairede ayrıca seçilecek bir zat, lüzumuna göre bir de mütehassıs veya vukuf ehli,

2 - Müstakil bir kaç müessesenin müşterek bir muhasebecisi bulunduğu takdirde, işin taallûk ettiği müessesenin en büyük âmiri, muhasebeci veya tevkil edecekleri memurlar ile müessese müdürü tarafından kendi memurları arasında seçilecek bir zat ve lüzumuna göre bir de mütehassıs veya vukuf ehli,

3 - Bir muhasebeciliğe bağlı bir kaç müessesenin yapacakları müşterek işler için muhasebeci de içinde olduğu halde o müesseselerden seçilecek birer zatın iştirakleriyle teşkil olunacak komisyon.

Vilâyetlerde merkez namına muvakkat surette yapılacak alımları için taallûk ettiği vekâlete bağlı mahallî alım komisyonları yapar. Taşra teşkilâtı bulunmayan vekâlet ve dairelerin alımları mahallî dahiliye komisyonları tarafından yapılır.

MADDE 29 — Komisyonlara işin taallûk ettiği daire âmiri olan aza riyaset eder. Noksan aza ile komisyon içtima edemez. Kâtibin vazifesini işin taallûk ettiği dairenin azadan olmayan kâtiplerinden biri yapar. İşbu fıkra ciheti askeriyeeye şamil değildir. Alelûmum komisyonların kararları ekseriyetle verilir.

Tesavi halinde reisin bulunduğu taraf tercih olunur. Muhalif kalan aza muhalefet esbabını yazarak zirini imzaya mecburdur. Rüesa ve mal memurları kendi namlarına gönderdikleri zevatın rey ve kararlarından bizzat mesul olup bu mesuliyete namlarına gönderilen zevat ta iştirak ederler.

MADDE 30 — Müzayede ve münakasalar işin taallûk ettiği dairede ve müsait değilse belediye dairesinde yapılır. Müzayede ve münakasanın açılması zamanı o mahaldeki posta ve telgraf saati ayarı ile tesbit edilir.

Kapalı zarflar usulü

MADDE 31 — Birinci maddede gösterilen bilûmum müzayede ve münakasaların icrasında kapalı zarf usulü esastır. 41 inci maddede gösterilen işlerde alenî müzayede veya münakasa 45 inci maddedeki ahvalde mahdut münakasa ve 46 ncı maddede sayılan işlerde pazarlık ve 50 inci maddede gösterilen hususatta emanet suretile muamele icrası caizdir.

MADDE 32 — Kapalı zarf usulile yapılacak müzayede veya münakasalarda teklif mektubu mühürlü bir zarf içine konulur ve zarfın üzerinde talibin ismi ve adresi yazılır. Bu mühürlü zarf muvakkat teminata ait makbuz veya banka teminatı mektubu ve diğer istenilen vesikalarla birlikte başka bir zarfa konularak bu zarf ta mühürlenir. Bu haricî zarfın üzerine yalnız teklif mektubunun hangi işe ait olduğu işaret olunur. Teklif mektuplarında şartnamenin tamamen mütalea ve kabul edildiği tasrih olunmak ve teklif olunan fiatlar hem yazı ve hem rakam ile yazılmak ve hâk ve silinti olmamak lâzımdır.

MADDE 33 — Teklif mektupları müzayede veya münakasayı icraya takaddüm eden günün

ları mahallî dahiliye komisyonları tarafından yapılır.

MADDE 29 — Komisyonlara işin taallûk ettiği dairenin âmiri olan zat reislik yapar. Eksik aza ile komisyon toplanamaz. Kâtiplik vazifesini işin taallûk ettiği dairenin azadan olmayan kâtiplerinden biri yapar. (Bu fıkra ciheti askeriyeeye şamil değildir.) Alelûmum komisyonların kararları ekseriyetle verilir. Reyler müsavi olduğunda reisin bulunduğu taraf tercih olunur. Muhalif kalan aza muhalefet sebeplerini kararın altına yazarak imzaya mecburdur. Rüesa ve mal memurları kendi namlarına gönderdikleri zatlerin rey ve kararlarından bizzat mesul olup bu mesuliyete namlarına gönderilen zatler de iştirak ederler.

MADDE 30 — Alım ve satım, işin taallûk ettiği dairede ve müsait değilse belediyede yapılır. Alım ve satımın açılması zamanı o yerdeki posta ve telgraf saati ayarı ile ve umumî mesai saati bitmeden en az bir saat evvel olmak şartile tesbit edilir.

Kapalı zarf usulü

MADDE 31 — Birinci maddede gösterilen alım satımlarda kapalı zarf usulü esastır. 41 inci maddede gösterilen işlerde açık alım satım, 45 inci maddedeki hallerde dar alım « mahdut münakasa » ve 46 ncı maddede sayılan işlerde pazarlık ve 50 inci maddede gösterilen hususlarda emanet suretile iş yapılır.

MADDE 32 — Kapalı zarf usulü ile yapılacak alım ve satımlarda teklif mektubu mühürlü bir zarf içerisine konulur ve zarfın üzerinde talibin ismi ve adresi yazılır. Bu mühürlü zarf muvakkat teminata ait makbuz veya banka teminat mektubu ve diğer istenilen vesikalarla birlikte başka bir zarfa konularak bu zarf ta mühürlenir. Bu dış zarfın üzerine yalnız teklif mektubunun hangi işe ait olduğu işaret olunur.

Teklif mektuplarında şartnamenin tamamen okunup ve kabul edildiği ve teklif olunan fiatların hem yazı hem de rakam ile açık olarak yazılması ve hak ve silinti olmaması lâzımdır.

MADDE 33 — Teklif mektupları alım satımına açma saatinden bir saat evveline kadar sıra

MADDE 29 — Maliye encümeninin 29 uncu maddesi tayyedilmiştir.

MADDE 29 — Artırma ve eksiltme, işin taallük ettiği dairede ve müsait değilse belediye yapılır. Artırma ve eksiltmenin açılması zamanı o yerdeki posta ve telgraf saati ayarı ile ve umumî mesai saati bitmeden en az bir saat evvel olmak şartile tesbit edilir.

Kapalı zarf usulü

MADDE 30 — Birinci maddede gösterilen artırma ve eksiltmelerde kapalı zarf usulü esastır. 40 nci maddede gösterilen işlerde açık artırma ve eksiltme 44 üncü maddedeki hallerde dar alım (mahdut eksiltme) ve 45 inci maddede sayılan işlerde pazarlık ve 49 uncu maddede gösterilen hususlarda emanet suretile iş yapılır.

MADDE 31 — Kapalı zarf usulile yapılacak artırma ve eksiltmelerde teklif mektubu mühürlü bir zarf içerisine konulur ve zarfın üzerinde talibin ismi ve adresi yazılır. Bu mühürlü zarf muvakkat teminata ait makbuz veya banka teminat mektubu ve diğer istenilen vesikalarla birlikte başka bir zarfa konularak bu zarf ta mühürlenir. Bu dış zarfın üzerine yalnız teklif mektubunun hangi işe ait olduğu işaret olunur.

Teklif mektuplarında şartnamenin tamamen okunup ve kabul edildiği ve teklif olunan fiatlerin hem yazı hem de rakam ile açık olarak yazılması ve hâk ve silinti olmaması lâzımdır.

MADDE 32 — Teklif mektupları artırma ve eksiltmeyi açma saatinden bir saat evveline kadar

mesai saatinin hitamına kadar müteselsil numaralı bir makbuz mukabilinde müzayede veya münakasayı icraya memur heyetin reisliğine tevdi olunur. Bu saatten sonra verilmek istenilen teklif mektupları kabul edilmez. Reislik tarafından verilen makbuzun numarası zarf üzerine işaret ve mesai saatinin hitamında kaç zarf alınmış ise usulen zarfların numaraları işaret edilmek suretile bir zabıtle tevsik olunur.

MADDE 34 — Teklif mektupları 23 üncü maddede muayyen saate kadar vâsıl olmak üzere iadeli taahhütlü mektup şeklinde de gönderilebilir. Bu takdirde haricî zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması talibin ismi ile sarih adresinin ve teklif mektubunun hangi işe ait olduğunun zikredilmesi lâzımdır.

Postada vaki teahhurlar nazarı itibare alınmaz ve teahhurla gelen mektubun ani teslimi bir zabıtle tevsik olunur.

MADDE 35 — Müzayede veya münakasa gün ve saatinin hulûlünde (zarflar açılmadan evvel 53 üncü madde mucibince yapılan zabıt okunarak heyet azasına imza ettirilir.) Bunu müteakip zarflar numara sırasile birer birer açılarak müzayede veya münakasaya iştirak için aranılan umumî ve hususî şartlar ifa edilmiş ve teminat verilmiş olup olmadığı tetkik ve neticede kimlerin müzayede veya münakasaya kabul edildiği alenen tefhim olunur.

Kabul edilmeyen taliplerin iç zarfları açılmayarak kendilerine veya vekillerine iade edilir.

MADDE 36 — İç zarflar açılmadan evvel teklif sahiplerinden maadası müzayede veya münakasa odasından çıkarılır. Bunu müteakip teklif mektupları yine numara sırasile birer birer açılarak reis tarafından yüksek sesle okunur. Şartnameye muvafık olmayan veya şartname haricinde şartları ihtiva eden teklifler nazarı itibare alınmaz.

Tekliflerin tetkiki neticesinde en muvafık bedel teklif eden taayyün ettikten sonra bu bedelin haddi lâyük olup olmadığına nazaran ihalenin icra edildiği veya 29 uncu madde hükmü dairesinde ait olduğu vekâlet veya dairenin tasdikına talik bulunduğu veyahut müzayede veya münakasanın hükümsüz sayıldığı veya bazı teknik mesailin tetkiki zımında kararın başka güne bırakılması icap ettiği takdirde bu hususu alâkadarlara tebliğ

numaralı makbuzlar karşılığında alım satımı yapacak komisyonun reisliğine verilir. Verilen makbuz numaralı zarfın üzerine işaret edilir. Bu müddet tamam olunca reis ve aza ile kâtip hazır olmak şartile bir zabıt varakası yapılır ve bu her üçü tarafından imzalanır.

MADDE 34 — Teklif mektupları 33 üncü maddede gösterilen saate kadar yetişmek üzere iadeli taahhütlü mektup şeklinde de gönderilebilir. Bu takdirde dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması, talibin ismile açık adresinin ve teklif mektubunun hangi işe ait olduğunun yazılması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilemez ve geç gelen mektubun tesellüm zamanı bir zabıtle tevsik olunur.

MADDE 35 — Alım satım gün ve saatinin geldiğinde zarflar açılmadan evvel 33 üncü maddeye göre yapılan zabıt okunarak heyet azasına imza ettirilir.

Bundan sonra zarflar numara sırasile birer birer açılarak alım satıma girmek için aranılan umumî ve hususî şartlar yapılmış ve teminat verilmiş olup olmadığı aranılır. ve neticede kimlerin alım ve satıma kabul edildiği orada bulunanlara söylenilir.

Kabul edilmeyen taliplerin iç zarfları açılmayarak kendilerine veya vekillerine geri verilir.

MADDE 36 — İç zarflar açılmadan evvel teklif sahiplerinden başkası alım ve satım odasından çıkarılır. Bundan sonra teklif mektupları yine numara sırasile birer birer açılarak reis tarafından yüksek sesle okunur. Şartnameye muvafık olmayan veya içinde şartname dışında şartları bulunan tekliflere itibar edilmez.

Tekliflerin tetkiki neticesinde en uygun bedel teklif eden anlaşıldıktan sonra bu bedelin lâyük hadde olup olmadığına bakılarak ihalenin yapıldığı veya 39 uncu maddenin hükmüne göre ait olduğu vekâlet veya dairenin tasdikına bağlı kaldığı veyahut alım veya satımın hükümsüz sayıldığı veya şartnameye muhalif olmayan bazı teknik meselelerin tetkiki için kararın başka güne bırakılması icap ettiği takdirde bu hususun alım satıma girenlere tebliğ ve aynı celsede ko-

sıra numaralı makbuzlar karşılığında artırma ve eksiltmeyi yapacak komisyonun reisliğine verilir. verilen makbuz numaraları zarfın üzerine işaret edilir. Bu müddet tamam olunca reis ve aza ile kâtip hazır olmak şartile bir zabıt varakası yapılır ve bu her üçü tarafından imzalanır.

MADDE 33 — Teklif mektupları 32 inci maddede gösterilen saate kadar yetişmek üzere iadeli taahhütlü mektup şeklinde de gönderilebilir. Bu takdirde dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması, talibin ismile açık adresinin ve teklif mektubunun hangi işe ait olduğunun yazılması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilemez ve geç gelen mektubun teslim zamanı bir zabıtla tevsik olunur.

MADDE 34 — Artırma ve eksiltmenin gün ve saatinin geldiğinde zarflar açılmadan evvel 32inci maddeye göre yapılan zabıt okunarak heyet azasına imza ettirilir. Bundan sonra zarflar numara sırasile birer birer açılarak artırma ve eksiltmeğe girmek için aralarında aranılan umumî ve hususî şartlar yapılmış ve teminatın verilmiş olup olmadığı aranılır ve neticede kimlerin artırma ve eksiltmeğe kabul edildiği orada bulunanlara söylenilir.

Kabul edilmeyen taliplerin iç zarfları açılmayarak kendilerine veya vekillerine geri verilir.

MADDE 35 — İç zarflar açılmadan evvel teklif sahiplerinden başkası artırma ve eksiltme odasından çıkarılır. Bundan sonra teklif mektupları yine numara sırasile birer birer açılarak reis tarafından yüksek sesle okunur. Şartnameye muvafık olmayan veya içinde şartname dışında şartları bulunan tekliflere itibar edilmez.

Tekliflerin tetkiki neticesinde en uygun bedel teklif eden anlaşıldıktan sonra bu bedelin lâ-yık hadde olup olmadığına bakılarak ihalenin yapıldığı veya 38 nei maddenin hükmüne göre ait olduğu vekâlet veya dairenin tasdikına bağlı kaldığı veyahut eksiltme veya artırma hükümsüz sayıldığı veya şartnameye muhalif olmayan bazı teknik meselelerin tetkiki için kararın başka güne bırakılması icap ettiği takdirde bu hususun artırma ve eksiltmeğe girenlere tebliğ ve aynı cel-

ve aynı celsede komisyon kararı tanzim olunarak heyet azasına imza ettirilir.

Komisyon kararlarına kabul edilen tekliflerin hulâsası ve ihale icra edilmediği nazarı itibare alınmayan teklifler bulunduğu takdirde esbabı behemehal derecolunur.

MADDE 37 — Müteaddit talipler tarafından aynı fiat teklif edildiği ve bu fiat haddi lâyük görüldüğü takdirde aynı celsede yalnız mezkûr taliplerden ikinci teklif varakaları alınarak münhasıran en müsait fiat teklif edene ihale icra olunur. Bu ikinci teklifler de birbrinin aynı çıkarsa kura ile ihale yapılır ve keyfiyet zabıtları da tevsik olunur. Teklifler posta ile gelir ve birbirinin aynı olursa mektupların vüsulünden itibaren 24 saat zarfında katî ve nihaî bir fiat yeniden teklif etmesi derhal alâkadarlara bildirilir.

MADDE 38 — Müzayede veya münakasa esnasında hazır bulunmayan ve noterlikten musaddak vekâletnameyi hâmil vekil göndermeyen teklif sahipleri ihalenin tarzı icrası hakkında şikâyet dermeyan edemezler.

MADDE 39 — Müzayede veya münakasa heyetlerinin ihaleye salâhiyetli olmadıkları işlerde ait olduğu vekâlet veya dairesinin tasdikine intizaren ihalenin talibe tebliği zarfların açıldığı günden itibaren on beş gün taahhur edebilir. Bu müddet zarfında ihale tebliğ edilmeyince talip taahhüdünden dönebilir. Bu takdirde Hazine'nin uğrayacağı zararlardan dolayı müsebbipleri hakkında kanunî takibat yapılır.

MADDE 40 — Kapalı zarf usulile yapılan müzayede veya münakasalarda talip zuhur etmediği veya teklif olunan bedel komisyonca haddi lâyük görülmediği takdirde ve yeniden müzayede veya münakasa açılır veyahut Hazine menfaatine muvafık olmak şartile müzayede veya münakasanın hitamı tarihinden itibaren bir ay zarfında pazarlıkla muamele intaç olunur.

Alenî müzayede ve münakasa

MADDE 41 — Aşağıdaki mevadda alenî mü-

mision kararı yazılarak heyet azasına imza ettirilir.

Komisyon kararlarına kabul edilen teklifin hulâsası ve ihale yapılmadığı ve kabul edilmeyen teklifler bulunduğu takdirde kabul edilmediklerinin sebepleri mutlaka yazılır.

MADDE 37 — Bir kaç talip tarafından aynı fiat teklif edildiği ve bu fiat lâyük hadde görüldüğü takdirde aynı celsede yalnız bu taliplerin komisyon odasında ve önünde yazacakları ikinci teklif varakaları alınarak bunlardan en müsait fiat teklif edene ihale yapılır. Bu ikinci teklifler de bir birinin aynı çıkarsa kura ile ihale yapılır ve keyfiyet zabıtlarında tevsik olunur. Teklifler posta ile gelir ve birbirinin aynı olursa mektupların gelmesinden itibaren 24 saat içinde katî ve son bir fiat yeniden teklif etmesi derhal taliplere bildirilir.

MADDE 38 — Alım satım yapıldığı sırada tasdik olunmuş vekâletnameyi taşıyan, vekil göndermeyen teklif sahipleri ihalenin yapıış tarzına müteallik olarak kendi lehlerine müacaatte bulunamazlar (Amme menfaatine olarak şikâyet hakları mahfuzdur).

MADDE 39 — Alım ve satım komisyonlarının katî ihaleye salâhiyetli olmadıkları işlerde yukarı makamın ihale üzerindeki tasdik veya reddi hakkındaki son emrini zarfların açıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde taliplere bildirmesi mecburidir. Bu müddetin sonunda tebliğat yapılmazsa talip taahhüdünden dönebilir. Tebliğatın on beş gün içinde yapılmamasından dairesinin uğrayacağı zararlardan dolayı sebep olanlar hakkında kanunî takibat yapılır.

MADDE 40 — Kapalı zarf usulü ile yapılan alım satımlarda talip çıkmadığı veya teklif olunan bedel komisyonca lâyük hadde görülmediği takdirde ya yeniden alım satım açılır veya Hazine menfaatine uygun olmak şartile alım satımın bitişi tarihinden itibaren bir ay içinde iş pazarlıkla yapılır.

Açık alım satım

MADDE 41 — Aşağıdaki işlerde açık alım

sede komisyon kararı yazılarak heyet azasına imza ettirilir.

Komisyon kararlarına kabul edilen teklifin hulâsası ve ihale yapılmadığı ve kabul edilmeyen teklifler bulunduğu takdirde kabul edilmediklerinin sebepleri mutlaka yazılır.

MADDE 36 — Bir kaç talip tarafından aynı fiyat teklif edildiği ve bu fiyat lâıyk hâdde görüldüğü takdirde aynı celsede yalnız bu taliplerin komisyon odasında ve önünde yazacakları ikinci teklif varakaları alınarak bunlardan en müsaait fiyat teklif edene ihale yapılır. Şayet aynı fiyat teklif eden taliplerden teklifleri posta ile göndermiş olanlar bulunursa tebliğ tarihinden itibaren 24 saat zarfında yeni bir fiyat teklif etmeleri komisyonca bu taliplere bildirilir. Bu ikinci defa yapılan teklifler de, bir birinin aynı olursa kura ile ihale yapılır ve keyfiyet zabıtla da tevsik olunur.

MADDE 37 — Artırma veya eksiltme esnasında hazır bulunmayan ve noterlikten musaddak vekâletnameyi hâmil vekil göndermeyen teklif sahipleri ihalenin tarzı icrası hakkında şikâyet dermeyan edemezler.

MADDE 38 — Artırma ve eksiltme komisyonlarının katî ihaleye salâhiyetli olmadıkları işlerde yukarı makamın ihale üzerindeki tasdik veya reddi hakkındaki son emrini zarfların açıldığı tarihten itibaren 15 gün içinde taliplere bildirmesi mecburidir.

Bu müddetin sonunda tebligat yapılmazsa talip taahhüdünden dönebilir. Tebliğatın 15 gün içinde yapılmamasından dairenin uğrayacağı zararlardan dolayı sebep olanlar hakkında kanunî takibat yapılır.

MADDE 39 — Kapalı zarf usulile yapılan artırma ve eksiltmelerde talip çıkmadığı veya teklif olunan bedel komisyonca lâıyk hadde görülmeydiği takdirde ya yeniden artırma ve eksiltme açılır veyahut Hazine menfaatine uygun olmak şartile artırma ve eksiltmenin bitiş tarihinden itibaren bir ay içinde iş pazarlıkla yapılır.

Açık artırma ve eksiltme

MADDE 40 — Aşağıdaki işlerde açık artırma

zayed ve münakasa usulü tatbik olunur :

A : Müzayede ve ihalesi hususî nizamlara göre yapılacak rüsum.

B : Senelik muhammen icar bedeli 5 000 liraya kadar olan gayrimenkullerin icarı.

C : Muhammen bedeli 5 000 lirayı geçmeyecek mübayaat ve nakliyat.

D : Keşif ve tahmin bedeli 10 000 lirayı geçmeyecek istikşafat, inşaat, tesisat ve tamirat ile gayrimenkul satışları.

MADDE 42 — Alenî müzayede veya münakasa ilân olunan muayyen gün ve saatte komisyon reisi taliplerin evrakını tetkik ettikten sonra kimlerin müzayede veya münakasaya kabul edildiklerini komisyon kararile kendilerine teffim ve kabul edilmeyen taliplerin evrak ve teminatı iade ve kabul edilmemeleri esbabını da izah eder. Bu husus bir zabıtle tesbit edildikten sonra hariçten hiç bir talip müzayedeye veya münakasaya iştirak ettirilmez.

Zaptın tanzim ve ifasını müteakip reis taliplere şartnameyi imzaya ve pey sürmeye davet eder. Sürülen peyler müzayede veya münakasa kamesine derç ve talibi tarafından imza veya temhir olunur. Kefiyet edenler keyfiyeti müzayede kamesine derece ve imzaya mecburdurlar.

Müzayede veya münakasa neticesinde rağbetin inkıtamı müteakip son pey haddi lâyük görüldüğü takdirde 29 uncu madde ahkâmı nazarı dikkatte bulundurulmak şartile talibine ihalesi icra edilerek keyfiyeti mübeyyin karar mazbatası tanzim edilir. Son pey haddi lâyük görülmediği takdirde heyet reisi müzayede veya münakasanın hangi güne talik olunduğunu alâkadarlara tebliğ eder. Ve bu husus hakkında aynı suretle karar mazbatası tanzim olunur.

MADDE 43 — Alenî müzayede veya münakasada sürülen son pey haddi lâyük görülmediği veya talip zuhur etmediği takdirde müzayede veya münakasa on gün temdit ve ihale günü bittayin sekizinci madde ahkâmı dairesinde bir defa ilân olunur ve ikinci ihale gününde da-

satım usulü tatbik olunur :

A) Tahsili ve ihalesi hususî nizamlara göre yapılacak resimler,

B) Senelik tahmin edilen icar bedeli beş bin liraya kadar olan gayrimenkullerin kiraya verilmesi ve kıymeti beş bin liraya kadar olan gayrimenkullerin satılması,

C) Tahmin edilen bedeli beş bin lirayı geçmeyecek alm ve nakil işleri,

D) Keşif ve tahmin bedeli on bin lirayı geçmeyecek istikşaf, inşa, tesis ve tamir işleri,

MADDE 42 — Açık alm satımlarda talipler ilân olunan gün ve saatte o işe ait peyler sürülmeğe başladığı dakikaya kadar teminatlarını vermek şartile ihale yapılmaya kadar alm ve satıma iştirak ederler. Ancak komisyon reisi peyler sürülmeden evvel taliplerin evrakını tetkik ederek kimlerin alm satıma girebileceklerini söyler ve giremeyecek taliplerin evrak ve teminatını geri vererek kabul edilmediklerinin sebeplerini anlatır ve bu husus taliplerin önünde bir zabıtle tesbit edilir. Zaptın tanziminden sonra evvelce teminatını vermemiş olan talipler alm ve satıma iştirak ettirilmez. Zabıt yapıldıktan sonra reis talipleri şartnameyi imzaya ve pey sürmeğe davet eder. Sürülen peyler tutulacak alm satım kağıdına yazılır ve pey sahibi tarafından imza edilir veya mühürlenir. Peyden el çekenler keyfiyeti alm satım kağıdına yazmağa ve imzaya mecburdurlar. İmza etmezlerse komisyon kararın altına meşruhat verir.

Alm satım neticesinde rağbet kesildikten sonra son pey lâyük hadde görüldüğü takdirde 39 uncu madde hükümleri göz önünde bulundurulmak şartile talibine ihalesi yapılarak bunu gösteren bir karar mazbatası tanzim edilir. Son pey lâyük hadde görülmediği takdirde heyet reisi alm veya satımın hangi güne bırakılmış olduğunu alâkalı olanlara tebliğ eder ve bu husus hakkında aynı suretle karar mazbatası tanzim olunur.

MADDE 43 — Açık alm satımlarda sürülen son pey lâyük hadde görülmediği veya talip çıkmadığı takdirde alm satım on gün uzatılır ve ihale günü tayin edilerek 7 nci madde hükümlerine göre bir defa ilân olunur. İkinci ihale gününde de aynı vaziyet hâsıl olursa bir

ve eksiltme usulü tatbik olunur:

A) Tahsili ve ihalesi hususî nizamlara göre yapılacak resimler,

B) Senelik tahmin edilen icar bedeli beş bin liraya kadar olan gayrimenkullerin kiraya verilmesi ve kıymeti beş bin liraya kadar olan gayrimenkullerin satılması,

C) Tahmin edilen bedeli beş bin lirayı geçmeyecek alım ve nakil işleri,

D) Keşif ve tahmin bedeli on bin lirayı geçmeyecek istikşaf, inşa, tesis ve tamir işleri,

MADDE 41 — Açık artırma ve eksiltmelerde talipler ilân olunan gün ve saatte o işe ait peyler sürülmeğe başladığı dakikaya kadar teminatlarını vermek şartile ihale yapılmaya kadar artırma ve eksiltmeye iştirak ederler. Ancak komisyon reisi peyler sürülmeden evvel taliplerin evrakını tetkik ederek kimlerin artırma ve eksiltmeye girebileceklerini söyler ve giremeyecek taliplerin evrak ve teminatlarını geri vererek kabul edilmediklerinin sebeplerini anlatır ve bu husus taliplerin önünde bir zabıtla tesbit edilir. Zaptın tanziminden sonra evvelce teminatını vermemiş olan talipler artırma ve eksiltmeye iştirak ettirilmez. Zabıt yapıldıktan sonra reis talipleri şartnameyi imzaya ve pey sürmeğe davet eder. Sürülen peyler tutulacak artırma ve eksiltme kâğıdına yazılır ve pey sahibi tarafından imza edilir veya mühürlenir. Peyden el çekenler keyfiyeti artırma ve eksiltme kâğıdına yazmağa ve imzaya mecburdurlar. İmza etmezlerse komisyon kararın altına meşruhat verir.

Artırma ve eksiltme neticesinde rağbet kesildikten sonra son pey lâyük hadde görüldüğü takdirde 38 inci madde hükümleri göz önünde bulundurulmak şartile talibine ihalesi yapılarak bunu gösteren bir karar mazbatası tanzim edilir. Son pey lâyük hadde görülmediği takdirde heyet reisi artırma veya eksiltmenin hangi güne bırakılmış olduğunu alâkalı olanlara tebliğ eder ve bu husus hakkında aynı suretle karar mazbatası tanzim olunur.

MADDE 42 — Açık artırma ve eksiltmelerde sürülen son pey lâyük hadde görülmediği veya talip çıkmadığı takdirde artırma ve eksiltme on gün uzatılır ve ihale günü tayin edilerek 7 inci madde hükümlerine göre bir defa ilân olunur. İkinci ihale gününde de aynı vaziyet hâsil olursa

hi aynı vaziyet hâsıl olursa müzayede veya münakasadan sarfı nazar edilerek bir ay zarfında pazarlık suretile muamele icra ve ikmal olunur.

MADDE 44 — Alenî müzayede veya münakasalarda taliplerin râğbetini kıracak söz sarfedilmesi veya talipler arasında anlaşmaya daveti ima edecek işaretler teatisi, elhasıl müzayede veya münakasanın selâmetini bozacak şekillerde müzakere ve münakaşa yapılması memnudur. Bu memnuiyet hilâfında hareket edenler komisyon kararile müzayede veya münakasa mahallinden uzaklaştırılır. Tutulacak zabıt varakası üzerine haklarında kanunî takibat yapılır.

Mahdud münakasa

MADDE 45 — Fennî liyakat ve iktidarları mücerrep firmalara ihalesi lüzumlu görülen mühim inşaat, tesisat ve levazımı askeriye mubayaatı ve nafıa ve su işleriyle tıbbî ve sıhhî işlerin mahdud firmalar arasında münakasaya konulması caizdir. Bu takdirde (münakasaya ithal edilecek firmaların esamisi, yaptıkları işler, münakasası yapılacak işlerin mümasillerinden yaptırılmış ise bunlara verilen fiatlar ve mütehassısların) yapılacak iş hakkındaki keşif veya tahmin bedelleri tasrih edilmek suretile İcra Vekilleri Heyetinden karar istihsali şarttır. Bu suretle yapılacak münakasa neticesinde ihale icrası ait olduğu vekilin kararına bağlıdır. Bu kabıl mahdud münakasalarda alâkadar firmalar şartnamelerin kendilerine tebliği suretile münakasaya davet olunurlar. Teminat usulleri bu münakasalarda da aynen tatbik olunur.

Pazarlık

MADDE 46 — Aşağıda yazılı hallerde pazarlık suretile muamele yapılabilir:

A : Müzayede veya münakasaya vazı faideli görülmeyen ve mukannen ve daimî ihtiyaç haricinde bulunan müteferrik mubayaalar ve menkulât satışları ve cüzî tamirat bunların miktarı kazalar için 100, vilâyetler için 250 ve merkez için de 500 liradır. Maliye vekâletinin me-

ay içinde pazarlık suretile muamele tamamlanır.

MADDE 44 — Açık alım satımlarda taliplerin râğbetini kıracak söz söylenmesi veya talipler arasında anlaşmaya daveti ima edecek işaretler ve alım satımın doğruluğunu bozacak şekillerde müzakere ve münakaşalar yapılması yasaktır. Bu yasağa karşı gidenler komisyon kararile alım satım yerinden uzaklaştırılır. Tutulacak zabıt varakası üzerine haklarında kanunî takibat yapılır.

Dar alım

MADDE 45 — Fennî liyakat ve iktidarları tecrübe edilmiş firmalara ihalesi lüzumlu görülen tayyare, harp gemisi, harp mühimmatı alımı, askeri tesisat ve levazım, liman, rıhtım, şimendifer, demiryolları inşası, büyük su tesisatı, büyük fabrika ve diğer sanayi tesisatı ile sıhhî tesisat işlerinin bir kaç firma arasında alıma konulması caizdir. Bu takdirde alıma girecek firmaların isimleri, yaptıkları işler, yapacakları işlerin benzerlerinden, yaptırılmış ise bunlara verilen fiatlar ve mütehassısların (yapılacak iş hakkındaki keşif veya tahmin bedelleri) tasrih edilmek suretile vilâyet hususî idareleriyle belediyeler için Dahiliye vekâletinden diğer Devlet daireleriyle müesseseler için İcra Vekilleri Heyetinden karar almak şarttır. Bu suretle yapılacak alım neticesinde ihale yapmak, ait olduğu vekilin kararına bağlıdır. Bu kabıl dar alımlara alâkalı firmalar şartnamelerin kendilerine tebliği suretile çağrılır. Teminat usulleri bu alımlarda da aynen tatbik olunur.

Pazarlık

MADDE 46 — Aşağıda yazılı hallerde iş pazarlık suretile yapılabilir:

A) Alım satıma konulması faydalı görülmeyen ve mukannen daimî ihtiyaç dışında bulunan müteferrik alımlar ile yinecek şeylerin satışları ve küçük tamirler (bunların miktarı kazalar için iki yüz, vilâyetler için beş yüz, ve merkez için bin liradır).

bir ay içinde pazarlık suretile muamele tamamlanır.

Ancak pazarlığa iştirak edebilecek olanları haberdar etmek için icap eden tedbirler alınır.

MADDE 43 — Açık artırma ve eksiltmelerde taliplerin rağbetini kıracak söz söylenmesi veya talipler arasında anlaşmağa daveti ima edecek işaretle ve artırma ve eksiltmenin doğruluğunu bozacak şekillerde müzakere ve münakaşalar yapılması yasaktır. Bu yasağa karşı gidenler komisyon kararile artırma ve eksiltme yerinden uzaklaştırılır. Tutulacak zabıt varakası üzerine haklarında kanunî takibat yapılır.

Mahdut eksiltme

MADDE 44 — Fennî liyakat ve iktidarlari tecrübe edilmiş firmalara ihalesi lüzumlu görülen tayyare, harp gemisi, harp mühimmatı alımı, askerî tesisat ve levazımı, liman, rıhtım, şimendifer, demiryolları inşası, büyük su tesisatı, büyük fabrika ve diğer sanayi tesisatı ile sıhhi tesisat işlerinin bir kaç firma arasında eksiltmeğe konulması caizdir. Bu takdirde eksiltmeğe girecek firmaların isimleri, yaptıkları işler, yapacakları işlerin benzerlerinden yaptırılmış ise bununla bunlara verilen fiyatlar ve mütehassısların (yapılacak iş hakkındaki keşif veya tahmin bedelleri) tasrih edilmek suretile vilâyet hususî idareleriyle belediyeler için Dahiliye vekâletinden diğer Devlet daireleriyle müesseseler için İcra Vekilleri Heyetinden karar almak şarttır. Bu suretle yapılacak eksiltme neticesinde ihale yapmak, ait olduğu vekilin kararına bağlıdır. Bu kabül dar eksiltmelere alâkalı firmalar şartnamelerin kendilerine tebliği suretile çağırılır. Teminat usulleri bu eksiltmelerde de aynen tatbik olunur.

Pazarlık

MADDE 45 — Aşağıda yazılı hallerde iş pazarlık suretile yapılabilir:

A) Artırma ve eksiltmeğe konulması faydalı görülmeyen müteferrik alımlar ile menkulât satışları ve küçük tamirler (Bunların miktarı kazalar için 200, vilâyetler için 500 ve merkez için 1 000 liradır).

Bu miktarların İcra Vekilleri Heyeti kara-

zuniyetile bu miktarlar birer misli tezyit olunabileceği gibi bu miktarların Maliye vekâletinin muvafakatile cüz'ü tam halindeki kıtalar için beş bin liraya kadar arttırılması caizdir. Müstacel ve mühim hallerde İera Vekilleri Heyeti kararile askerî mubayaatın bir misli arttırılabilir,

B : Keşif bedeli kazalarda 500 vilâyetlerde 1000 ve merkezlerde 2500 lirayı geçmeyecek inşaat ve tamirat (bu mahdut miktarların Maliye vekâletinin mezuniyetile birer misli arttırılması caiz olduğu gibi nafraya ait inşaat ve tamiratı müstacele de 5000 liraya kadar pazarlık suretile muamele yapılabilir,

C : 51 inci maddede yazılı hallerde zararlı müteahhide ait olmak üzere devair tarafından yaptırılacak mubayaat, nakliyat, inşaat ve tamirat,

D : Yalnız bir kimse elinde bulunan mevat,

H : Muayyen sanatkâr veya işçilere emniyet verilebilecek güzel sanatlara müteallik matbaa ve el işleri,

F : Devlet daire ve müesseseleri veya her hangi bir hizmet için satın alınacak veya kiralanacak muayyen mebani ve gayrimenkulât,

K : Devlete ait para, senetler, altın, gümüş külçeleri ve mücevherat nakliyatı,

H : Muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile yapılacak nakliyat (ilâna ve komisyon kararlarına tâbi değildir) .

Y : Mukavele müddetinin inkızasından evvel mücbir sebeplere binaen fesih vukuunda ihtiyacın temini için tekrar münakasa açılmadığı veya açılıpta intaç edilmediği takdirde mukavelelerin feshinden itibaren azamî bir buçuk ay içinde yapılacak alelûmum mubayaat (bu müddet zarfında yapılacak mubayaat defaten ve müteferrik olabilir) .

J : Miktarı on bin lirayı geçmeyecek istikşafat.

K : Siyasî veya askerî zaruretler dolayısıyla gizli tutulması lâzımgelen bilûmum mevat.

L : Evvelden tasavvur edilmeyen anî ve fevkalâde bir vaziyetin zuhuruna binaen müstacelen yapılmasına zaruret görülen mubayaat, inşaat, nakliyat ve saire.

M : Kısmî ve umumî seferberlik ilânında ve harekâtı askeriye esnasında ve manevre zamanlarında ordu ihtiyaçları Millî Müdafaa vekâletinin kararile pazarlıkla mübayaa olunabilir. Ec-

Bu miktarların Maliye vekâletinin muvafakatile cüzü tam halindeki kıtalar için beş bin liraya kadar çıkarılabilir. Acele ve mühim hallerde İera Vekilleri Heyeti kararile askerî alışlarda bu miktarlar bir misli arttırılabilir,

B) Keşif bedeli kazalarda bin, vilâyetlerde iki bin, merkezde dört bin lirayı geçmeyecek inşaa ve tamir işleri (nafraya ait acele inşaa ve tamir işleri de beş bin liraya kadar pazarlıkla yaptırılabilir.)

C) 51 inci maddede yazılı hallerde zararı müteahhide ait olmak üzere dairesi tarafından yaptırılacak alım, nakil, inşaa ve tamir işleri,

D) Yalnız bir kimse elinde bulunan işler,

E) Güzel sanatlara mahsus ve muayyen sanatkâr veya işçilere emniyet edilebilecek matbaa ve el işleri,

F) Devlet daire ve müesseseleri veya her hangi bir hizmet için satın alınacak veya kiralanacak muayyen binalar ve gayrimenkuller,

G) Devlete ait para, senetler, altın ve gümüş külçeleri ve mücevher nakli,

H) Muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile yapılacak nakil işleri (ilâna ve komisyon kararlarına bağlı değildir.)

I) Mukavele müddetinin bitmesinden evvel mücbir sebepler üzerine ihtiyacın temini için tekrar münakasa açılmadığı veya açılıpta neticelenmediği takdirde mukavelelerin feshinden itibaren en çok bir buçuk ay içinde yapılacak acele alımlar. (Bu müddet içinde yapılacak alımlar toptan veya parça parça olabilir.)

J) Miktarı on bin lirayı geçmeyecek istikşafatlar,

K) Askerî zaruretler dolayısıyla gizli tutulması lâzımgelen şeyler,

L) Evvelden tasavvur edilmeyen anî ve fevkalâde bir vaziyetin çıkması üzerine acele olarak yapılmasına zaruret görülen alım, inşaa ve nakil işleri,

M) Kısmî ve umumî seferberlik ilânında ve askerî hareketler sırasında ve manevra zamanlarında ordu ihtiyaçları Millî Müdafaa vekâletinin kararile pazarlıkla mübayaa olunabilir. Bu hallerde yabancı memleketlerden bu maksatla yapılacak alımlar için Millî Müdafaa vekili harice lüzumu kadar mütehassis komisyonlar gönderebilir.

N) İmalî munhasıran muhterilerine ait beratlı eşya ve inhisara tâbi maddeler (ilâna lüzum

rile cüzütam halindeki kıtalar için 5 000 liraya, acele ve mühim hallerde askerî alışverişler için 10 000 liraya kadar artırılabilir.

B) Keşif bedeli kazalarda 1 000, vilâyetlerde 2 000, merkezde 4 000 lirayı geçmeyecek inşaa ve tamir işleri (Naftaya ait acele inşaa ve tamir işleri de 5 000 liraya kadar pazarlıkla yaptırılabilir),

C) 50 nci maddede yazılı hallerde zararı müteahhide ait olmak üzere dairesi tarafından yaptırılacak alım, nakil, inşaa ve tamir işleri,

D) Yalnız bir kimse elinde bulunan işler,

E) Güzel sanatlara mahsus ve muayyen sanatkâr veya işçilere emniyet edilebilecek matbaa ve el işleri,

F) Devlet daire ve müesseseleri veya her hangi bir hizmet için satın alınacak veya kiralanacak muayyen binalar ve gayrimenkuller,

G) Devlete ait para, senetler, altın ve gümüş külçeleri ve mücevher nakli,

H) Muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla yapılacak nakil işleri (İlâna ve komisyon kararlarına bağlı değildir),

İ) Mukavele müddetinin bitmesinden evvel mücbir sebepler üzerine ihtiyacın temini için tekrar eksiltme açılmadığı veya açılıp neticelenmediği takdirde mukavelenin feshinden itibaren en çok bir buçuk ay içinde yapılacak acele eksiltmeler (Bu müddet içinde yapılacak eksiltmeler toptan veya parça parça olabilir),

J) Miktarı 10 000 lirayı geçmeyecek istikşafalar,

K) Askerî zaruretler dolayısıyla gizli tutulması lâzımgelen şeyler,

L) Evvelden tasavvur edilmeyen ani ve fevkalâde bir vaziyetin çıkması üzerine acele olarak yapılmasına zaruret görülen alım, inşaa ve nakil işleri,

M) Kısmî ve umumî seferberlik ilânında ve askerî hareketler sırasında ve manevra zamanlarında ordu ihtiyaçları Millî Müdafaa vekâletinin kararile pazarlıkla satın alınabilir. Bu hallerde yabancı memleketlerden bu maksatla yapılacak alımlar için Millî Müdafaa vekili harice lüzumu kadar mütehasıs komisyonlar gönderebilir.

N) İmali munhasıran muhterilerine ait beratlı eşya ve inhisara tâbi maddeler (İlâna lüzum yoktur),

O) Kullanışlarının hususiyetine binaen veya Hazine menfaati düşüncesile menşelerinde seçilip alınması ıktıza eden şeyler (İlâna bağlı değildir).

nebi memleketlerden bu maksatla yapılacak muba-
yaat için Millî Müdafaa vekili harice lüzumu
kadar mütehasıs komisyonlar gönderebilir.

N : İmalâtı munhasıran muhterilerine ait be-
ratlı eşya.

V : Nevi istimallerinin hususiyetine binaen
veya Hazine menfaati mülâhasasile menşelerin-
de intihap ve iştiraları iktiza eden mevat (ilâna
tâbi değildir).

Z : Münakasa veya müzayelerde talip zuhur
etmemesi veya nakabili kabul teklifat dermeyan
halinde ordu için binek ve yük hayvanları Devlet
müesseseleri için damızlık hayvanlar.

J, K, H, N, V fıkralarında yazılı hallerde be-
hemehal V, D, H, F, J, Y, B fıkralarında yazılı
hallerde ihale bedeli elli bin lirayı geçtiği takdir-
de İera Vekilleri Heyetinden karar alınması şart-
tır.

Nevi istimallerinin hususiyetine veya ihmal
ve imhali mümkün olmayan Hazine menfaatine
binaen veyahut müstaceliyeti hasebile müzayede
icrasına mütehammil olmayan menkul ve gayri-
menkullerin icar muameleleri de Maliye vekâ-
letinin muvafakatile pazarlık suretile yapılabilir.

MADDE 47 — Gerek kapalı zarf usulile,
gerek alenî surette icra edilen müzayede veya mü-
nakasalarda talip zuhur etmemesinden veyahut
nakabili kabul teklifat dermeyan olduğundan
dolayı yapılacak pazarlıklarda müzayede veya
münakasa şartnamesindeki evsaf ve şeraitin de-
ğiştirilmemesi ve ihalenin muhammen bedele na-
zaran Hazine nefine muvafık surette ve bir ay
zarfında intaç edilmesi şarttır.

MADDE 48 — 46 nci maddenin (A) fık-
rasındaki mubayaalar müstesna olmak üzere
pazarlıkla yapılacak işlerde pazarlığın ne suret-
le icra ve ne gibi fiatlar teklif olduğuna ve uh-
desine ihale yapılan kimselerin neden dolayı ter-
cih edildiği pazarlık kararında da tasrih edil-
mek lâzımdır.

MADDE 49 — 20 inci maddede katî temina-
ta tâbi olduğu gösterilen pazarlık işlerinde mu-
kavele tanzimi dahi mecburidir. Müteahhit mu-

yoktur).

O) Kullanışlarının hususiyetine binaen veya
Hazine menfaati düşünçesile menşelerinde seçi-
lip alınması iktiza eden şeyler (ilâna bağlı de-
ğildir),

P) Ordu için binek ve yük hayvanları Devlet
müesseseleri için damızlık hayvanlar,

R) Alım satımlara talip çıkmaması veya ta-
lipler tarafından kabul edilemeyecek tekliflerin
ileri sürülmesi halinde yapılacak işler,

E. J. K. N. O. R fıkralarında yazılı hallerde
behemehal D. F. G. H. İ. L. P. M. fıkralarında
yazılı hallerde ihale bedeli elli bin lirayı geçtiği
takdirde İera Vekilleri Heyetinden karar alın-
ması şarttır.

Kullanışlarının hususiyetine veya imhali müm-
kün olmayan Hazine menfaatlerine binaen veya-
hut müstaceliyeti hasebile artırma yapmağa ta-
hammülü olmayan menkul ve gayrimenkullerin
icar muameleleri de Maliye vekâletinin muva-
fakatile pazarlık suretile yapılabilir.

MADDE 47 — Gerek kapalı zarf usulü ile
gerek alenî surette yapılacak alım satımlarda ta-
lip çıkmamasını veyahut kabul edilmeyecek tek-
lifler ileri sürülmüş olmasından dolayı yapıla-
cak pazarlıklarda alım satım şartnamesindeki
vasıf ve şartların değiştirilmemesi ve ihalenin
tahmin edilen bedele göre Hazine nefine muva-
fık surette ve bir ay içinde neticlendirilmesi
şarttır. Yeni ihale yapılınca kadar geçecek
günler içinde ve aynı vasıfları muhafaza etmek
üzere (ihale edilecek miktardan aşağı) günlük
ihtiyaçlar nisbetinde mal, pazarlıkla alınabilir.
Ancak münakasa şartlarında ve vasıflarında mal
bulunmamak yüzünden ihale geri kalmış ise gün-
lük ihtiyaçlar başka vasıfta alınabilir.

MADDE 48 — 46 nci maddenin (A ve B)
fıkralarındaki alışlardan başka yapılacak iş-
lerde pazarlığın ne suretle yapıldığı ve ne
gibi fiatlar teklif olduğuna ve üzerine ihale
yapılan kimselerin neden dolayı tercih edildi-
ği pazarlık kararında da tasrih edilmek lâzım-
dır.

MADDE 49 — 20 inci maddede katî temina-
ta tâbi olduğu gösterilen pazarlık işlerinde
mukavele yapılması mecburidir. Müteahhit

P) Ordu için binek ve yük hayvanları Devlet müesseseleri için damızlık hayvanlar,

R) Artırma ve eksiltmelere talip çıkmaması veya talipler tarafından kabul edilemeyecek tekliflerin ileri sürülmesi halinde yapılacak işler.

E. J. K. N. O. R fıkralarında yazılı hallerde behemehal D. F. G. H. İ. L. F. M. fıkralarında yazılı hallerde ihale bedeli 50 000 lirayı geçtiği takdirde İcra Vekilleri Heyetinden karar alınması şarttır.

Kullanışlarının hususiyetine veya imhali mümkün olmayan Hazine menfaatlerine binaen veyahut müstaceliyeti hasabile artırma yapmağa tahammülü olmayan menkul ve gayrimenkullerin icar muameleleri de Maliye vekâletinin muvafakatile pazarlık suretile yapılabilir.

MADDE 46 — Gerek kapalı zarf usulile gerek aynı surette yapılacak artırma ve eksiltmelerde talip çıkmamasını veyahut kabul edilmeyecek teklifler ileri sürülmüş olmasından dolayı yapılacak pazarlıklarda artırma ve eksiltme şartnamesindeki vasıf ve şartların değiştirilmemesi ve ihalenin tahmin edilen bedele göre Hazine nefine muvafık surette ve bir ay içinde neticelendirilmesi şarttır. Yeni ihale yapılınca kadar geçecek günler içinde ve aynı vasıfları muhafaza etmek üzere (ihale edilecek miktardan aşağı) günlük ihtiyaçlar nisbetinde pazarlıkla mal alınabilir. Ancak eksiltme şartnamelerinde ve vasıflarında mal bulunmamak yüzünden ihale geri kalmış ise, günlük ihtiyaçlar başka vasıfta alınabilir.

MADDE 47 — 45 inci maddenin (A) ve (B) fıkralarındaki alışlardan başka yapılacak işlerde pazarlığın ne suretle yapıldığı ve ne gibi fiyatlar teklif olunduğu ve üzerine ihale yapılan kimse-lerin neden dolayı tercih edildiği pazarlık kararında da tasrih edilmek lâzımdır.

MADDE 48 — Maliye encümeninin 49 uncu maddesi 48 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

kavele tanzim etmediği veya mukavele hükümlerine riayetsizlik gösterdiği takdirde katî teminatı hüküm istihsaline hacet kalmaksızın Hazineye intikal etmekle beraber bu yüzden husule gelecek Hazine zararı dahi kendisine ayrıca hükmen tazmin ettirilir.

Emanet usulü

MADDE 50 — Aşağıdaki işler bir müteahhidin tavassutu olmaksızın devair tarafından veya namlarına resmen teşkil edilecek mesul heyetler marifetile emaneten yaptırılabilir:

A : Keşif bedeli 10,000 lirayı geçmemek üzere resmî devair binaları, yollar, köprüler inşaat ve teminatı,

B : Keşif bedeli 500 bin lirayı geçmemek üzere harp gemileri tamirâtı,

C : İstihkâmat inşaat ve tamirâtı ile memnu mıntakalar dahilindeki arazi ve müsmir eşcar hasılatının toplattırılması,

D : Alehtlak kaya tuzu ihracatı,

H : Münakasa veya pazarlık suretile ihalesi mümkün olmayan sair inşaat, tamirat ve imalât (Bunların tahmin veya keşif bedelleri 10 bin lirayı geçtiği takdirde İera Vekilleri Heyetinden karar alınması şarttır).

Ahkâmı umumiye

MADDE 51 — 26 ve 49 uncu maddelerde tasrih edilen ahval haricinde her ne suretle olursa olsun müteahhit tarafından mukavelelenin infisahına sebebiyet verildiği takdirde taahhüdün ifa edilmemiş olan kısmı infisah tarihinden itibaren azamî bir ay zarfında alenî müzayede veya münakasaya konulur.

Müzayede ve münakasa icrasına müteahhid olmayan müstacel hallerde münfesih mukaveleye ait taahhüdât bakiyesi pazarlık suretile temin edilebilir. Münakasa yapıldığı takdirde ikinci ihalenin icrasına kadar geçecek zaman zarfında ihtiyaç görülen mubayaat ve saire zararı müteahhide raci olmak üzere perakende surette pazarlıkla icra olunur. Bu takdirde ikinci münakasaya müteahhidin evvelce kısmen ifa ettiği taahhüt ile pazarlık suretile temin edilen kısım yekûnundan fazla kalan miktarın vazî lâzımgelir. Bu

mukavele tanzim etmediği veya mukavele hükümlerine riayetsizlik gösterdiği takdirde katî teminatı hüküm istihsaline hacet kalmaksızın Hazineye intikal eder. Bu yüzden husule gelecek Hazine zararı katî teminat miktarını geçtiği takdirde geçen miktar kendisine ayrıca hükmen ödettirilir.

Zarar az olsa da teminat geri verilmez.

Emanet usulü

MADDE 50 — Aşağıdaki işler bir müteahhit araya girmeksizin dairesi tarafından veya daire namına resmen teşkil edilecek mesul heyetler elile emaneten yaptırılabilir.

A - Keşif bedeli (10 000) lirayı geçmemek üzere resmî dairelerin binaları, yolları, köprüler inşa veya tamiri,

B - Keşif bedeli (500 000) lirayı geçmemek üzere harp gemileri (onarılması) tamirleri,

C - Mevaddı inifilâkiye imali ve istihkâmaların inşa ve tamiri ile yasak mıntakalar içindeki arazi ve meyva ağaçları hasılatının toplattırılması,

D - Tuz çıkarma işleri,

H - Münakasa veya pazarlık suretile ihalesi mümkün olmayan diğer inşa, tamir ve imal işleri (Bunların tahmin veya keşif bedelleri on bin lirayı geçtiği takdirde İera Vekilleri Heyetinden karar alınması şarttır).

Umumî hükümler

MADDE 51 — 26 ve 49 uncu maddelerde sayılan hükümler haricinde her ne suretle olursa olsun müteahhit tarafından mukavelelenin infisahına sebebiyet verildiği takdirde taahhüdün ifa edilmemiş kısmı infisah tarihinden itibaren en çok bir ay içinde açık alım satıma konulur. Alım satım yapılmaya tahammülü olmayan acele hallerde bozulan mukaveleye ait taahhütlerin geresi pazarlık suretile temin edilir. Eksiltme suretile alım satım yapıldığı takdirde ikinci ihalenin yapılmasına kadar geçecek zaman içinde ihtiyaç görülen alışlar ve sair işler zararı müteahhide ait olmak üzere parça, parça pazarlıkla yapılır. Bu takdirde ikinci eksiltme suretile alım satım müteahhidin evvelden bir kısmını ödediği taahhüt ile pazarlık suretile temin edilen kısım yekûnundan kalan miktarın konulması lâzımdır. Bu suretle yapılacak ihalelerden doğa-

Emanet usulü

MADDE 49 — Aşağıdaki işler bir müteahhit araya girmeksizin dairesi tarafından veya daire namına resmen teşkil edilecek mesul heyetler elile emaneten yaptırılabilir:

A) Keşif bedeli (on bin) lirayı geçmemek üzere resmî dairelerin binaları, yolları, köprüler inşa veya tamiri;

B) Keşif bedeli (beş yüz bin) lirayı geçmemek üzere harp gemileri (onarılması) tamirleri;

C) Mevaddı infulâkıye imali ve istihkâmların inşa ve tamiri ile yasak mmtakalar içindeki arazi ve meyva ağaçları hasılatının toplattırılması;

D) Tuz çıkarma işleri;

E) Eksiltme veya pazarlık suretile ihalesi mümkün olmayan diğer inşa, tamir ve imal işleri (Bunların tahmil veya keşif bedelleri on bin lirayı geçtiği takdirde İera Vekilleri Heyetinden karar alınması şarttır).

Umumî hükümler

MADDE 50 — 26 ve 48 inci maddelerde sayılan hükümler haricinde her ne suretle olursa olsun müteahhit tarafından mukavelenin infisahına sebebiyet verildiği takdirde teahhüdün ifa edilmemiş kısmı infisah tarihinden itibaren en çok bir ay içinde açık artırma ve eksiltmeğe konulur. Artırma ve eksiltme yapılmaya tahammülü olmayan acele hallerde bozulan mukaveleye ait taahhütlerin gerisi pazarlık suretile temin edilir. Eksiltme suretile yapıldığı takdirde ikinci ihalenin yapılmasına kadar geçecek zaman içinde ihtiyaç görülen alışlar ve sair işler zararı müteahhide ait olmak üzere parça, parça pazarlıkla yapılır. Bu takdirde ikinci eksiltme suretile artırma ve eksiltme müteahhidin evvelden bir kısmını ödediği taahhüt ile pazarlık suretile temin edilen kısım yekûnundan kalan miktarın konulması lâzımdır. Bu suretle yapılacak

suretle yapılacak ihalelerden mütevellit Hazine zararları birinci müteahhitten hükmen almır.

İkinci müzayede veya münakasa neticesinde takarrür eden bedeli haddi lâyük görülmeyerek üçüncü müzayede veya münakasa icrasına ihtiyaç hâsıl olduğu takdirde müteahhitten talep olunabilecek zarar birinci ihale ile ikinci ihale arasındaki farktan ibarettir.

Üçüncü ihale neticesi müteahhit lehine olduğu takdirde zarar üçüncü ihale ile birinci ihale arasındaki farktır.

MADDE 52 — İnşaat ve tamiratta kabulü katî tarihinden itibaren beş sene zarfında malzemenin hileli olmasından veya inşaat ve tamiratın fennî icabata muvafık tarzda yapılmamasından vukua gelecek hasarlar müteahhide ikmal veya tazmin ettirilir.

MADDE 53 — Müzayede veya münakasalarda verilen fiyatlar müzayede ve muhammen bedelden fazla ve münakasada noksan olduğu ve her iki şekil de muhammen bedele müsavi bulunduğu takdirde bu fiyatlar haddi lâyük sayılır.

Ancak bedeli muhammenin tayin olunduğu günü takip eden günler zarfında münakasa günü arasında piyasa fiyatı tereffü etmiş ise bir gün evvel ticaret odası veya borsa ve mahallî vilâyet ve belediye idare meclislerinden o günkü piyasayı muhtevi alınacak vesika muhteviyatı bedeli muhammen addolunur.

MADDE 54 — Müzayede ve münakasalar, katî zaruret olmadıkça işin mahiyetine nazaran en müsait fiyatla temini mümkün olan mevsimlerde yapılır.

MADDE 55 — Başka başka talipler tarafından verilmesi mümkün olan muhtelif mevât bir münakasada cemedilemez. İhaleleri ayrı ayrı icra edileceği tasrih edilmek şartile ilânları bir arada yapılabilir. Mecmu bedeli 5 000 lirayı geçen ve bir talipte bulunması mümkün olan muhtelif mevâtın bir kalemde münakasası caizdir.

Alenî müzayede, münakasa veya pazarlık için kanunda muayyen hadlerden istifade maksadile müzayede veya münakasa mevzunu teşkil eden mevât kısımlara bölünemez. Ancak talip zuhur

cak Hazine zararları birinci müteahhitten hükümle almır.

İkinci alım satım neticesinde kararlaşıcaak bedeli lâyük had görmeyerek üçüncü alım satım yapılmaya ihtiyaç hâsıl olduğu takdirde müteahhitten istenilecek zarar birinci ihale ile ikinci ihale arasındaki farktan ibarettir.

Üçüncü ihale neticesi müteahhit lehine olduğu takdirde zarar üçüncü ihale ile birinci ihale arasındaki farktır.

MADDE 52 — İnşaat ve tamirlerde katî kabul tarihinden itibaren beş sene içinde malzemenin hileli olmasından veya inşaat ve tamirin fennî icaplarına uygun olarak yapılmamasından vukua gelecek zarar, ziyan müteahhide borçlar kanununun ner maddesi mucibince ikmal veya tazmin ettirilir.

MADDE 53 — Alım satım işlerinde bedeller, tahmin edilen miktarı bulduğu takdirde lâyük had sayılır. Piyasa değişmelerinden dolayı mücbir bir sebeple bedeller arasında büyük bir fark hâsıl olursa esbabı mucibesi göz önüne almır ve karar yazılır; ancak tahmin edilen bedelin tayin olunduğu günü takip eden günden en çok bir hafta evvel ticaret odası veya borsa veya mahallî belediye meclislerinden o günkü piyasayı muhtevi alınacak vesika muhteviyatı tahmin edilmiş bedel sayılır.

MADDE 54 — Alım satımlar katî zaruret olmadıkça işin mahiyetine göre en müsait fiyatla temini mümkün olan mevsimlerde yapılır.

MADDE 55 — Başka başka talipler tarafından verilmesi mümkün olan muhtelif şeyler bir alımda toplanamaz.

İhaleleri ayrı ayrı yapılacağı tasrih edilmek şartile ilânları bir arada yapılabilir. Mecmu bedeli beş bin lirayı geçmeyen ve bir talip de bulunması mümkün ve usulden olan muhtelif şeylerin bir kalemde alımı caizdir. Açık alım satma veya pazarlık için kanunda yazılı hallerden istifade maksadile alım satım mevzuunu teşkil eden şeyler kısımlara bölünemez. Ancak

ihalelerden doğacak Hazine zararları birinci müteahhitten hükümle almır.

İkinci artırma ve eksiltme neticesinde kararlaşacak bedeli lâyük had görmeyerek üçüncü artırma ve eksiltme yapılmaya ihtiyaç hâsıl olduğu takdirde müteahhitten istenilecek zarar birinci ihale ile ikinci ihale arasındaki farktan ibarettir.

Üçüncü ihale neticesi müteahhit lehine olduğu takdirde zarar üçüncü ihale ile birinci ihale arasındaki farktır.

MADDE 51 — Gayrimenkullerin inşa ve tamirlerinde katî kabul tarihinden itibaren beş sene içinde malzemenin hileli olmasından veya inşa ve tamirin fennî icaplara uygun olarak yapılmasından vukua gelecek zarar, ziyan borçlar kanununun 363 üncü maddesi mucibince müteahhide ikmal ve tazmin ettirilir.

Bu işin nezareti kendisine tevdi edilen mühendis, mimar ve memurlar hakkında da ayrıca adli takibat yapılır.

MADDE 52 — Artırma ve eksiltme işlerinde bedeller, tahmin edilen miktarı bulduğu takdirde lâyük had sayılır. Piyasa değişmelerinden dolayı mücbir bir sebeple bedeller arasında büyük bir fark hâsıl olursa esbabı mucibesi göz önüne alınır ve karar yazılır; ancak tahmin edilen bedelin tayin olunduğu günü takip eden günden en çok bir hafta evvel ticaret odası veya borsa veya mahallî belediye meclislerinden o günkü piyasa-yı muhtevi alacak vesika muhteviyatı tahmin edilmiş bedel sayılır.

MADDE 53 — Artırma ve eksiltmeler katî zaruret olmadıkça işin mahiyetine göre en müsait fiatle temini mümkün olan mevsimlerde yapılır.

MADDE 54 — Başka başka talipler tarafından verilmesi mümkün olan muhtelif şeyler bir eksiltmede toplanamaz.

İhaleleri ayrı ayrı yapılacağı tasrih edilmek suretile ilânları bir arada yapılabilir. Ancak artırma ve eksiltmeye veya pazarlık için kanunda yazılı hallerden istifade maksadile artırma ve eksiltme mevzuunu teşkil eden şeyler kısımlara bölünemez. Ancak talip çıkmadığı takdirde alm şekillerini değiştirecek mahiyette olmamak üzere mühim alm ve hizmetlerin kısımla-

etmediği takdirde münakasa şekillerini değiştirecek mahiyette olmamak üzere mühim mübayaat ve hidematın kısımlara tefriki caizdir.

MADDE 56 — Tarihî, bedîî kıymeti haiz olanlar müstesna olmak üzere millî emlâkin bedeli peşin veya taksitle satılması yahut icara verilmesi caizdir. Taksitlerin miktarı Hazinece tayin ve şartnameye dercolunur.

Mütemekkin oldukları köy ve kasabaların içinde veya civarında hiç arazisi olmayan veya uhdei tasarruflarında arazi miktarı iki yüz dönümden noksan bulunan ziraat erbabına bedeli mukassatan alınmak ve her haneye verilecek arazi miktarı yetlerindeki arazi ile birlikte muhitin icabına göre iki yüz dönümü geçmemek üzere, takdiri kıymet suretile arazii milliyenin fûruhtu caizdir.

MADDE 57 — İhalenin iktisabı katiyetinden sonra takarrür eden bedele zam veya tenzil yapılamaz. Ancak ihalesi merkezden mezuniyet istihsaline mütevakkıf olan alım, satım inşaat, tamirat, imalât işlerinde merkezden cevap alınmaya kadar münakasayı yapan komisyona mukarrer bedelin yüzde on beşinden aşağı olmamak ve teminatı katiye verilmek şartile teklif olunacak zam veya tenziller kabul edilir. Bu takdirde uhdesinde ihale icrası için istizan edilen talibe keyfiyeti tebliğ ve zam veya tenzil icrasını kabul ettiği halde iki talip arasında bir celseye mahsus olmak üzere alenî müzayede veya münakasa küşat edilerek en müsait bedel teklif edene ihale yapılır ve keyfiyet ait olduğu vekâlet veya daireye bildirilir. Bundan sonra artık zam veya tenzil teklifleri kabul edilmez.

MADDE 58 — Mukaveleye raptedilen madde veya hizmet ait olduğu vekâlet veya dairenin muvafakati olmadıkça başkasına devredilemez. Aksi takdirde müteahhit mukavele ahkâmına muhalif hareket etmiş sayılarak mukavele münfesihi olur.

Bu surette teminat akçası irat kaydedilmekle beraber 49 ve 51 inci maddeler mucibince yapılacak pazarlık veya müzayede, münakasa neticesinde hâsıl olacak zarar birinci müteahhide hükmen tazmin ettirilir.

talip çıkmadığı takdirde alım şekillerini değiştirecek mahiyette olmamak üzere mühim alım ve hizmetlerin kısımlara ayrılması caizdir.

MADDE 56 — Tarihî, bedîî kıymeti haiz olanlar müstesna olmak üzere millî emlâkin peşin veya taksitle satılması veya icare verilmesi caizdir. Taksitlerin miktarı Maliyece tayin ve şartnameye yazılır.

Oturdukları köy veya kasabaların içinde veya yakınında hiç arazisi olmayan veya tasarruflarındaki arazi miktarı 200 dönümden az bulunan ve bizzat ziraat ile meşgul çiftçi ailelere bedeli taksitle alınmak ve her aileye verilecek arazi miktarı ellerindeki arazi ile birlikte muhitin icabına göre 200 dönümü geçmemek üzere ve o köyde oturanlar tercih edilmek şartile kıymet takdiri suretile millî araziden verilir. Emlâki milliyenin satılması ve taksitlendirilmesi hakkındaki hususî kanunlar hükümleri mahfuzdur.

MADDE 57 — İhale katiyet kazandıktan sonra kararlaştıran bedel arttırılmaz, eksiltilemez. Ancak ihalesi merkezden izin almağa bağlı olan alım, satım, inşaat, tamirat, imalât işlerinde merkezden cevap alınmaya kadar alımı yapan komisyona kararlaştıran bedelin yüzde onu nisbetinden aşağı olmamak ve kati teminat verilmek şartile teklif olunacak arttırma veya eksiltme kabul edilir. Bu takdirde merkezden kendisine ihale yapılması için sorulan talibe keyfiyet tebliğ edilir. O da arttırma veya eksiltme istediği halde iki talep arasında bir celseye mahsus olmak üzere açık alım satım açılarak en müsait bedel teklif edene usullerine göre ihale yapılır ve keyfiyet ait olduğu vekâlet veya daireye bildirilir. Bundan sonra artık arttırma ve eksiltme teklifleri kabul edilmez.

MADDE 58 — Mukaveleye bağlanan madde veya hizmet ait olduğu vekâlet veya dairenin muvafakati olmadıkça başkasına devredilemez. Aksi takdirde müteahhit mukavele hükümlerine aykırı hareket etmiş sayılarak mukavele bozulur. Ancak mesuliyet kendi üzerinde kalmak şartile ortak olabilir ve işi başkasına işletebilir. Muvafakatsiz devir sebebiyle mukavele bozulursa teminat akçesi irat kaydedilmekle beraber 49 ve 51 inci maddelere göre yapılacak pazarlık veya alım satım neticesinde çıkacak

ra ayrılması caizdir.

MADDE 55 — Tarihi, bedii kıymeti haiz olanlar müstesna olmak üzere milli emlakın peşin veya taksitle satılması veya icara verilmesi caizdir. Taksitlerin miktarı Maliyece tayin ve şartnameye yazılır.

Oturdukları köy veya kasabaların içinde veya yakınında hiç arazisi olmayan veya tasarruflarındaki arazi miktarı 200 dönümden az bulunan ve bizzat ziraat ile meşgul çiftçi ailelere bedeli taksitle alınmak ve her aileye verilecek arazi miktarı ellerindeki arazi ile birlikte muhitin icabına göre 200 dönümü geçmemek üzere ve o köyde oturanlar tercih edilmek şartile kıymet takdiri suretile millî araziden verilebilir. Emlâki milliyenin satılması ve taksitlendirilmesi hakkındaki hususî kanunlar hükümleri mahfuzdur.

MADDE 56 — İhalenin iktisabı katiyetinden sonra takarrür eden bedele zam veya tenzil yapılamaz. Ancak ihalesi merkezden mezuniyet istihsaline mütevakıf olan alım, satım, inşaat, tamirat, imalât işlerinde merkezden cevap alınırca kadar eksiltmeyi yapan komisyona mukarrer bedelin yüzde on beşinden aşağı olmamak ve teminatı katiye verilmek şartile teklif olunacak zam veya tenziller kabul edilir. Bu takdirde uhdesinde ihale icrası için istizan edilen talibe keyfiyeti tebliğ ve zam veya tenzil icrasını kabul ettiği halde iki talip arasında bir eekseye mahsus olmak üzere alenî artırma ve eksiltme küşat edilerek en müsait bedel teklif edene ihale yapılır. ve keyfiyet ait olduğu vekâlet veya daireye bildirilir. Bundan sonra artık zam veya tenzil teklifleri kabul edilmez.

MADDE 57 — Mukaveleye bağlanan madde veya hizmet ait olduğu vekâlet veya dairenin muvafakatı olmadıkça başkasına devredilemez. Aksi takdirde mukavele bozulur. Ancak mesuliyet kendi üzerinde kalmak şartile ortak alabilir ve işi başkasına işletebilir. Muvafakatsız devir sebebiyle mukavele bozulursa teminat akçesi irat kaydedilmekle beraber 48 ve 50 inci maddelere göre yapılacak pazarlık veya artırma ve eksiltme neticesinde çıkacak zarar birinci müteahhide hükümle ödettilir. Millî emlak satışlarında em-

MADDE 59 — Müteahhit iflâs ederse mukavele münfesih olur. Bundan bir zarar tevellüt ederse 49 ve 51 inci madde mucibince muamele yapılır. Müteahhidin vefatı halinde ait olduğu daireler teminat akçasını iade eder. Mukaveleyi iptale veya bir hafta zarfında teminatı mukteziyeyi ibraz ederek taahhüdün icrasını devama talip olan varislere devre salâhiyettardır.

MADDE 60 — Bankaların devredecekleri teminat mektupları yatırılmış sermayelerile ihtiyat akçaları yekûnunun yüzde altmışını geçemez. Bu haddi geçiren bankaların verecekleri teminat mektupları Devlet dairelerince üç sene müddetle kabul edilmez. Her teminat mektubunda daha evvel verilen teminat miktarlarının yekûnu gösterilmek mecburidir.

Enebi bankalardan aldıkları teminat mektupları üzerine tebdilen mektup veren millî bankaların bu suretle iptal ettikleri mektuplar muhteviyatı birinci fıkradaki nisbete dahil değildir.

Müteferrik hükümler

MADDE 61 — Kara ve deniz posta nakliyatı münakasalarında mukavele müddetini, görülecek lüzum üzerine üç seneye kadar temdide ait olduğu vekâlet salâhiyettardır.

MADDE 62 — Orman ihalelerinde mukavele müddeti Maliye ve Ziraat vekâletlerince tayin olunur.

zarar birinci müteahhide hükümle ödettirilir. Millî emlâk satışlarında emlâk üzerindeki birinci derece ve birinci sıradaki ipotek hakkı mahfuz kalmak üzere alâkadar daireye sormaksızın dilediğine devir veya ferağ yapabilir.

MADDE 59 — Müteahhit iflâs ederse mukavele bozulur. Bundan bir zarar doğarsa 49 ve 51 inci maddelere göre muamele yapılır. Müteahhidin ölümü halinde ait olduğu daireler teminat akçasını geri verir ve mukaveleyi yok saymağa veya bir hafta içinde o işe lâzım teminatı vererek taahhüdün yapılmasına talip olan varislere devre salâhiyetlidir.

Müteahhit altı aydan fazla hapis cezası veya nefyile mahkûm olursa ihaleyi yapan dairenin kabul edebileceği bir vekil gösterilmek suretile iş devam eder. Aksi halde mukavele bozulur ve yalnız teminat irat kaydedilir.

MADDE 60 — Bankaların verecekleri teminat mektupları yekûnu yatırılmış sermayelerinin yüzde ellisini geçmez. Bu nisbet her banka için ayrı ayrı olarak Vekiller Heyeti kararile sermayelerinin yüzde yetmiş beşine çıkarılabilir. Bu haddi geçiren bankaların verecekleri teminat mektupları Devlet dairelerince üç sene müddetle kabul edilmez. Her teminat mektubunda daha evvel verilen teminat miktarlarının yekûnu gösterilmek mecburidir.

Yabancı bankalardan aldıkları teminat mektupları üzerine mektup veren millî bankaların bu suretle verdikleri mektuplar muhteviyatı birinci fıkradaki nisbete dahil değildir.

Müteferrik hükümler

MADDE 61 — Kara ve deniz ve göllerdeki posta nakil işlerinde ve hususî vaziyeti olan balık avcılığında görülecek lüzum üzerine üç sene müddetli mukavele yapmağa ait olduğu vekâletler salâhiyetlidir. Hava işleri hususî kanununa tâbidir.

MADDE 62 — Orman ihalelerinde mukavele müddeti Maliye ve ziraat vekâletlerince tayin olunur. Ağıl, mandra, ve sair tesisat yapılması meşrut olan arazi, kırsak ve yaylak icarî işlerinde dahi beş seneye kadar mukavele yapmağa Maliye vekâleti mezundur.

lâk üzerindeki birinci derece ve birinci sıradaki ipotek hakkı mahfuz kalmak üzere alâkadar daireye sormaksızın dilediğine devir veya ferağ yapabilir.

MADDE 58 — Müteahhit iflâs ederse mukavele bozular. Bundan bir zarar doğarsa 48 ve 50 nci maddelere göre muamele yapılır. Müteahhidin ölümü halinde ait olduğu daireler teminat akçesini geri verir ve mukaveleyi yok saymağa veya bir hafta içinde o işe lâzım teminatı vererek taahhüdün yapılmasına talip olan varislere devre salâhiyetlidir.

Müteahhit altı aydan fazla hapis cezası veya nefyile mahkûm olursa ihaleyi yapan dairenin kabul edebileceği bir vekil gösterilmek suretile iş devam eder. Aksi halde mukavele bozular ve yalnız teminat irat kaydedilir.

MADDE 59 — Bankaların verecekleri teminat mektupları yekûnu yatırılmış sermayelerinin yüzde ellisini geçmez, bu nisbet her banka için ayrı ayrı olarak Vekiller Heyeti kararile sermayelerinin yüzde yetmiş beşine çıkarılabilir. Bu haddi geçiren bankaların verecekleri teminat mektupları Devlet dairelerince üç sene müddetle kabul edilmez. Her teminat mektubunda daha evvel verilen teminat miktarlarının yekûnu gösterilmek mecburidir.

Maliye vekâletince tayin edilmiş olan yabancı bankalardan aldıkları teminat mektupları üzerine mektup veren millî bankaların bu suretle verdikleri mektuplar muhteviyatı birinci fıkradaki nisbete dahil değildir.

Müteferrik hükümler

MADDE 60 — Kara ve deniz ve göllerdeki posta nakil işlerinde ve hususî vaziyeti olan balık avcılığında görülecek lüzum üzerine üç sene müddetli mukavele yapmağa ait olduğu vekâletler salâhiyetlidir. Hava nakliyatı işleri hususî kanununa tâbidir.

MADDE 61 — Maliye encümeninin 62 inci maddesi 61 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 63 — Gerek kapalı zarf usulile, gerek alenî surette yapılan dikili ağaç müzayedelerinde ait olduğu komisyonlarca haddi lâyük kararı verildikten sonra ihaleleri Ziraat vekâletinden istizan edilerek icra olunur. İstizan tarihinden itibaren bir ay zarfında tasdik veya reddi mutazammın bir cevap verilmediği takdirde mahallî komisyon ihaleyi icraya salâhiyettardır.

MADDE 64 — Kiraya verilecek menkul ve gayrimenkullerin icar müddeti bir aydan az ve yirmi beş seneden fazla olamaz. Bu müddetten fazla kiraya verilmesi Hazine menfaatine muvafık görülen menkul ve gayrimenkullerin icarı hususî kanun istihsaline mütevakıftır. Üç seneden fazla müddetle yapılacak icar muamelelerinde evvelemerde Hazineden mezuniyet alınması şarttır.

MADDE 65 — Menkul ve gayrimenkullerin satış ve icarlarında mahallî komisyonların ne miktara kadar ihaleye salâhiyettar oldukları Maliye vekâletince bir talimatname ile tayin olunur.

MADDE 66 — Resmî devair ve müessesat arasında cereyan edecek alım ve satım muamelelâtı takdiri kıymet suretile icra edilir. Kıymet erbabı vukuftan teşkil edilecek tahmin heyeti ve bu heyetin teşkiline lüzum görülmeyen hususat doğrudan doğruya 28 inci maddede gösterilen komisyonlar tarafından takdir edilir. Bu tarzdaki alım ve satım Hazinenin muvafakatile icra olunur.

MADDE 67 — Fuzulen işgal edilen veya mukavele hitamında tahliye ve teslim edilme-yen Devlet emlâki idareten ve bilâ hüküm mahallî icra dairesi vasıtasile tahliye ettirilir. Fuzulî işgalden dolayı idare heyetlerine takdir ettirilecek ecri misil iki kat ve mukavelenin hitamından sonra geçen günlerin mukavele mucibince hesap edilecek icaresi ahkâmı hususiye bulunmadığı takdirde bir misil olarak tahsili emval kanununa tevfikân tahsil olunur. Mezru arazinin tahliyesi mahsulün kaldırılmasına kadar icra olunmaz.

MADDE 68 — İnhisar idarelerinin mütedavil sermayelerile ticarî ve smâî mahiyette olarak yapacakları işler ticaret kanununda yazılı

MADDE 63 — Gerek kapalı zarf usulile gerekse açık suretle yapılan dikili ağaç satışları ait olduğu komisyonlarca lâyük hat kararı verildikten sonra ihaleleri Ziraat vekâletinden sorularak yapılır. Sorulma tarihinden sonra bir ay içinde tasdik veya reddi gösterir bir cevap verilmediği takdirde komisyon ihaleyi yapmağa salâhiyetlidir.

MADDE 64 — Kiraya verilecek menkul ve gayrimenkullerin kira müddeti bir aydan az beş yıldan çok olamaz. Bu müddetin fazla kiraya verilmesi Hazine menfaatine uygun görülen menkul ve gayrimenkullerin kiraya verilmesi kanun çıkartmağa bağlıdır. Üç seneden fazla müddetle yapılacak kiraya verme işlerinde önceden Maliye vekâletinden izin alınması şarttır.

MADDE 65 — Menkul ve gayrimenkullerin satış ve kiralarda mahallî komisyonların ne miktara kadar ihaleye salâhiyetli oldukları Maliye vekâletince bir nizamname ile tayin olunur.

MADDE 66 — Resmî daireler ve müesseseler arasında alım ve satım işleri kıymet takdiri suretile yapılır. Her iki daire kıymette aşılamazlarsa bedel 28 inci maddede gösterilen komisyonlar tarafından takdir edilir. Bu tarzdaki alım ve satım maliyenin muvafakatile yapılır.

MADDE 67 — Fuzulî işgalden dolayı takdir ettirilecek ecrimisil mahkemece iki kat olarak hükümlenir. Mukavelenin bitmesinden sonra geçen günlerin icar bedeli, mukavelede ahkâmı hususiye mevcut ise ona göre; yoksa ecrimisil olarak hüküm ve tahsili emval kanununa göre tahsil olunur. Ekili arazinin tahliyesi mahsulün kaldırılmasına kadar yapılmaz.

MADDE 68 — Vilâyet hususî idarelerine ait alım satım ve ihale bu kanunun hükümleri içinde doğrudan doğruya vilâyet daimî encümenlerince

MADDE 62 — Maliye encümeninin 63 üncü maddesi 62 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 63 — Maliye encümeninin 64 üncü maddesi 63 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 64 — Maliye encümeninin 65 inci maddesi 64 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 65 — Resmî daireler ve müesseseler arasında arttırma ve eksiltme işleri kıymet takdiri suretile yapılır. Her iki daire kıymette anlaşamazlarsa bedel 28 inci maddede gösterilen komisyonlar tarafından takdir edilir. Bu tarzdaki arttırma ve eksiltme maliyenin muvafakatile yapılır.

MADDE 66 — Fuzulî işgalden dolayı erimisil mahkemece takdir olunur. Mukavelenin bitmesinden sonra geçen günlerin icar bedeli, mukavelede ahkâmı hususiye mevcut ise ona göre; yoksa erimisil olarak hüküm ve tahsili emval kanununa göre tahsil olunur. Ekili arazinin tahliyesi mahsulün kaldırılmasına kadar yapılmaz.

MADDE 67 — Vilâyet hususî idarelerine ait arttırma ve eksiltme ve ihale bu kanunun hükümleri içinde doğrudan doğruya vilâyet daimî en-

usul ve kavaide tâbidir. Sair hususatta bu kanunun ahkâmı umumiyesi tatbik olunur.

MADDE 69 — Vilâyet idarei hususiyelerine ait müzayede ve münakasa ve ihale bu kanunun hükümleri dairesinde doğrudan doğruya vilâyet daimî encümenlerince icra olunur. Belediyelerin müzayede ve münakasaları mahsus nizamnamesine tâbidir.

yapılır. Belediyelerin alım satımlarında bu kanun hükümlerinin tatbik şekilleri belediye meclisi veya encümenlerince kararlaştırılır.

MADDE 69 — Münakasaya konulan bir maddenin teslim mahalline kadar üzerine mevzu Devlet vergilerinin kanunları mucibince muayyen mükellefiyet esasının değiştirilmesi şeklinde şartname ve mukavelelere kayıtlar konulması caiz değildir.

Mukavele aktinden sonra taahhüt edilen madde veya eşya üzerine yeniden ihdas edilen vergiler veya mevcut vergilere yapılmış zamlar veya tenziller taahhüt edilen işin esasını müteessir edecek mahiyette ise bu zam ve tenziller nisbetinde mukarrer bedellerin tezyit veya tenzili icap eder.

Ceza hükümleri

MADDE 69 — Hile, desise, vait veya tehdit ile yahut sair vasıtalarla diğer talipleri bu kanunda yazılı alış ve satırlara iştirakten çevirmeğe veya komisyon azaları üzerinde nüfuz kullanmağa teşebbüs edenlerle 44 üncü vesair maddelerindeki memnu fiilleri yapanlar hakkında komisyonca bir zabıt varakası tutulur ve bu halleri tevsik edecek neler varsa bu zabıt varakasile birleştirilir. Bu evrak merkezde ise vekâlete, müesseselerde umum müdürlüğe ve vilâyetlerde ise valiye verilir. Vekâlet bu kabil talipler hakkında muhasebei umumiye kanununun 27 nci maddesi mucibince muvakkat bir müddet için Devlet alım satımlarına iştirakten memnuiyet kararı verebilir.

Komisyonlar ile vali ve müdürü umumiler ihale gününde işe fesat karıştıran talipleri vaktin darlığı hasebile, mesuliyet kendilerine raci olmak üzere, yalnız o işe girmekten menedebilirler ve keyfiyeti yukarıki fıkrada tutulması mecburî olan zabıt varakasına ayrıca yazırlar.

Bu evrakta cezai müstelzim ahval varsa bu makamlar tarafından mehakimi umumiyede kanunî takibata girişilir.

Komisyonlar tarafından tutulan zabıt varakaları aksi sabit oluncaya kadar muteberdir. Yukarıda yazılı mahkemeye intikal etmeyen idarî mukarrerat aleyhine alâkadarlar Devlet şurasına müracaat edebilirler.

cümenlerince yapılır. Belediyelerin artırma ve eksiltmelerinde bu kanun hükümlerinin tatbik şekilleri belediye encümenlerince kararlaştırılır.

Ceza hükümleri

MADDE 68 — Hile, desise, vait veya tehdit ile yahut sair vasıtalarla diğer talipleri bu kanunda yazılı artırma ve eksiltmelere iştirakten çevirmeğe veya komisyon azaları üzerinde nüfuz kullanmağa teşebbüs edenlerle 43 üncü ve sair maddelerindeki memnu fiilleri yapanlar hakkında komisyonca bir zabıt varakası tutulur ve bu halleri tevsik edecek neler varsa bu zabıt varakasile birleştirilir. Bu evrak merkezde ise vekâlete, müesseselerde umum müdürlüğe ve vilâyetlerde ise valiye verilir. Vekâlet bu kabil talipler hakkında muhasebei umumiye kanununun 27 nci maddesi mucibince muvakkat bir müddet için Devlet artırma ve eksiltmelerine iştirakten memnuiyet kararı verebilir.

Komisyonlar ile vali ve müdürü umumiler ve ciheti askeriyede âmiri adliler ihale gününde işe fesat karıştıran talipleri vaktin darlığı hasebile, mesuliyet kendilerine râci olmak üzere, yalnız o işe girmekten menedebilirler ve keyfiyeti yukarıdaki fıkrada tutulması mecburî olan zabıt varakasına ayrıca yazarlar.

Bu evrakta cezayı müstelzim ahval varsa bu makamlar tarafından mehakimi aidesi nezdinde kanunî takibata girişilir.

Komisyonlar tarafından tutulan zabıt varakaları aksi sabit oluncaya kadar muteberdir. Yukarıda yazılı mahkemeye intikal etmeyen idari mukarrerat aleyhine alâkadarlar Devlet şûrasına müracaat edebilirler.

MADDE 70 — Bu kanuna muhalif olan ahkâm mülğadır.

MADDE 70 — 44 nci maddede yazılı cezayı müstelzim işleri yapanlarla mukavele yapıldıktan sonra fena nihayetle taahhüdünü yapmayanlar veya yaptıkları sırada Devletin hazinesini zararlandıran veya Devlet haysiyetini kırıcı mahiyette işler yapan veya iş yapılırken veya teslim olunurken hileli vasıtalar ve malzemeler kullananlar ve bu halleri iş tamamlandıktan ve teslim muamelesi yapıldıktan sonra dahi anlaşlanlarla bunların o işteki şerikleri veya mesul vekilleri hakkında ceza kanununda muayyen cezalar tatbik edilmekle beraber muvakkat veya daimî Devlet taahhütlerine girmekten hükmen menedilebilirler.

MADDE 71 — Bu kanun mucibince vazifelenendirilen bileümle memurlarla komisyon azaları vazifelerini kanunî icaplara göre bitarafane yapmazlar veya âkitlerden her hangi birinin zararını mucip olacak işe sebebiyet verilirse haklarında cezaî takibat yapılmakla beraber âkitlerin bu yüzden uğradığı zarar ve ziyarı da tazmin ile mükellef tutulurlar.

Taahhüde mahsuben teslim edilen menkul emvalin evsafındaki fark dolayısıyla tesellüm muamelesi yapılmadığı ve fakat müteahhide aynen iade edilmeyerek sarf ve istimal edilen mal teslim alınmış sayılarak buna sebebiyet verenler mesul tutulur.

MADDE 72 — 22 nisan 1341 tarihli ve 661 numaralı müzayede, münakasa ve ihâlât kanunile buna müzeyyel 5 nisan 1926 tarih ve 799 numaralı, 31 mayıs 1926 tarih ve 878 numaralı, 26 mayıs 1926 tarih ve 1300 numaralı, 17 kânunuevvel 1929 tarih ve 1740 numaralı, 29 teşrinisani 1933 tarih ve 2338 numaralı kanunlarla bu kanuna mugayir olan diğer ahkâm kaldırılmıştır.

MADDE 66 — 43 üncü maddede yazılı cezai müstelzim işleri yapanlarla mukavele yapıldıktan sonra fena niyetle taahhüdünü yapmayanlar veya yaptıkları sırada Devletin Hazinesini zararlandırır veya Devlet haysiyetini kırıcı mahiyette işler yapan veya iş yapılırken veya teslim olunurken hileli vasıtalar ve malzemeler kullananlar ve bu halleri iş tamamlandıktan ve teslim muamelesi yapıldıktan sonra dahi anlaşılınlarla bunların o işteki şerikleri veya mesul vekilleri hakkında ceza kanununda muayyen cezalar tatbik edilmekle beraber muvakkaten veya daimî olarak Devlet taahhütlerine girmekten memnuiyete mahkemece menedilirler.

MADDE 70 — Bu kanun müebince vazifelendirilen bilcümle memurlarla komisyon azaları vazifelerini kanunî icaplara göre bitarafane yapmazlar veya âkitlerden her hangi birinin zararını mucip olacak işe sebebiyet verilirse haklarında cezai takibat yapılmakla beraber âkitlerin bu yüzden uğradığı zarar ve ziyanı da tazmin ile mükellef tutulurlar.

MADDE 71 — Müteahhitler ya bizzat veya hut vekil veya mümessilleri vasıtasile artırma ve eksiltme yapan devaire müracaat ederler. Hukukî vekil veya mümessil olmaksızın ve taahhüdün ifasına filî surette iştiraki bulunmaksızın asıl müteahhit olacaklarla birlikte veya onların gıyabında artırma ve eksiltmeyi yapacak devair ile münasebete girmek yasaktır.

Bu gibi kimselere komisyon ve sair namlarla para veren müteahhitlerin istihkaklarından o miktar kesilir ve bu müteahhitler bir daha resmî taahhütlere kabul olunmazlar.

MADDE 72 — Aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1 — Hükümetin salâhiyeti içinde olmak üzere gelecek senelere sari taahhütlerden bir milyon lirayı geçen işlerin bu kanunda yazılı hükümlerin bir kısmının veya tamamının dışında olarak İcra Vekilleri Heyetinin kararile ve müzakere usulü ile yapılması caizdir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun me-riyetinden evvel meccanen veya hizmete göre pek az bedel ile ihale edilmiş olup sonradan hizmetin vazı olmamasından veya tekrarr eden bedelin gayrimuhik bulunduğu iddiasile müteahhitleri tarafından itiraza uğrayan sü-riicüklere ait mukaveleler idarece fesholunur.

MADDE 73 — Bu kanun çıktığı tarihten altı ay sonra muteberdir.

MADDE 74 — Bu kanun hükümlerini yap- mağa İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MADDE 71 — Bu kanun neşri tarihinden altı ay sonra muteberdir.

MADDE 72 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

29 - III - 1933

Bş. V. Ad. V. M. M. V. Da. V.

İsmet Yusuf Kemal Zekâi

Ha. V. Mal. V. Mf. V.

Dr. T. Rüştü M. Abdülhalik Dr. Reşit Galip

Na. V. İ. V. S. İ. M. V.

Hilmi M. Celâl Dr. Refik

G. İ. V. Zr. V.

Ali Rana Muhlis

MÜVAKKAT MADDE — Maliye encümeni-
nin birinci muvakkat maddesi aynen kabul edil-
miştir.

Maliye encümeninin ikinci muvakkat maddesi
tayyedilmiştir.

MADDE 73 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 74 — Aynen kabul edilmiştir.

